

MANIFESTO KITA

MENJELANG
PILIHAN RAYA
UMUM KE-13

EMBARGO SEHINGGA 12PM PADA 30 JUN 2011

KANDUNGAN / CONTENTS

04

Bahasa Malaysia

26

English

45

Mandarin

58

Tamil

77

Kadazan

MANIFESTO KITA

| BAHASA MALAYSIA |

APA YANG MENGUZURKAN MALAYSIA?

- Kesederhanaan telah diambil alih tempat oleh ekstremisme.
- Polarisasi kaum dan agama terus meluas.
- Jurang pendapatan sedang melebar.
- Ekonomi hilang ketajaman daya saing.
- Negara sedang menderita akibat pengaliran keluar modal yang kian cepat.
- Institusi utama negara – sistem pendidikan, Badan Kehakiman, Perkhidmatan Awam dan Polis memerlukan reformasi besar-besaran.
- Kedaulatan undang-undang dan hormat kepada hak asasi manusia telah sebahagian besarnya diketepikan.
- Sistem semak dan imbang, akauntabiliti dan ketelusan, yang merupakan ciri demokrasi yang berfungsi sudah tiada.
- Rasuah dan aktiviti manipulasi (*rent-seeking*) telah sampai peringkat mudarat yang memalukan, dan mengakibatkan kesan buruk.
- Wacana nasional dan debat politik telah menjunam ke tahap teruk, dan terlalu sedikit menyumbang kepada urus tadbir yang lebih baik.

MANIFESTO KITA

KITA benar-benar percaya bahawa negara kita perlu mentafsir semula dirinya dan kembali kepada wawasan teras Bapa Pengasas kita. Perlembagaan Persekutuan, prinsip tolak ansur dan konsensus dan perkara-perkara yang membentuk asas masyarakat pelbagai bangsa dan pelbagai etnik, mestilah kekal menjadi kerangka panduan dalam membentuk hala tuju negara.

Malaysia terbentuk sebagai sebuah negara demokrasi moden dan KITA tetap komited dengan prinsip-prinsip asas ini. KITA akan berdiri teguh dalam menyediakan dasar alternatif yang sejajar dengan pegangannya sebagai sebuah parti yang moderat, demokratik, dan liberal. KITA akan sentiasa bertindak mengikut cara yang menyediakan semak dan imbang yang berkesan.

KITA berjanji untuk mendukung hak semua rakyat Malaysia mengikut semangat Perlembagaan Persekutuan.

Manifesto ini menggariskan pendirian KITA mengenai beberapa isu yang paling utama dan terpenting dalam memacu agenda negara.

KITA sentiasa bersedia untuk menyokong:

01 | **KEPIMPINAN YANG BERTANGGUNGJAWAB, JUJUR DAN BERPRINSIP**

Punca yang menyebabkan kita uzur dari segi politik boleh dikatakan berpunca daripada kegagalan kepimpinan politik. Negarawan dan kakitangan perkhidmatan awam kita telah sekian lama diambil-alih oleh orang politik dan penjawat yang berkepentingan.

Kami percaya bahawa Malaysia layak mendapat yang lebih baik. Kita perlukan pemimpin-pemimpin politik yang hidup dan mentadbir mengikut standard dan nilai etika yang boleh diterima. Mereka mestilah bertanggungjawab, jujur, dan berprinsip. Mereka hendaklah bertanggungjawab ke atas setiap tindakan mereka. Mereka harus berusaha keras pada setiap masa dengan mengamalkan integriti sebagai penjawat jawatan.

Menyedari akan hakikat tersebut, KITA mencadangkan perkara-perkara yang berikut:-

- Pemimpin-pemimpin yang tidak dapat memenuhi standard nilai yang asas mestilah dipertanggungjawabkan terhadap tindakan mereka. (Pemimpin-pemimpin yang di dapati bersalah melakukan perbuatan yang salah mesti meletak dan/atau melepaskan jawatannya.)
- Pemegang jawatan awam berkewajipan mengisytiharkan apa-apa kepentingan persendirian berkaitan dengan tugas-tugas awam mereka. Percanggahan kepentingan mestilah dielakkan walau apa pun natijahnya. Mereka bertanggungjawab atas apa jua keputusan dan tindakan mereka kepada orang awam dan mesti akur dengan apa jua penelitian yang sesuai dengan jawatan mereka. (Contohnya, pemegang

jawatan awam yang hidup di luar kemampuan, mereka akan dikenakan siasatan oleh pihak berkuasa seperti SPRM.)

- Akta Rahsia Rasmi (OSA) perlu disemak semula supaya skopnya benar-benar terbatas kepada rahsia-rahsia negara. Ia tidak boleh digunakan untuk melindungi salah laku atau rahsia penjawat awam atau pemimpin-pemimpin politik. Kerajaan mesti mematuhi standard kebertanggungjawaban seperti mana halnya pemerintahan negara lain yang demokratik di mana ketelusan dalam segala urusannya merupakan satu norma.
- Apabila menerima pemberian atas sifat sebagai menteri kerajaan atau ketua jabatan, semua hadiah (melebihi RM5,000) mesti diisytiharkan. Oleh sebab ia merupakan hadiah kepada negara yang bukan kepada individu, jika seseorang menteri atau ketua jabatan menginginkan hadiah tersebut, beliau dikehendaki membelinya semula daripada kerajaan pada kadar pasaran.

02 | KEADILAN SOSIAL UNTUK SEMUA

Semua dasar awam mesti fokus kepada melindungi dan membantu orang miskin, mereka yang terpinggir dan mereka yang kurang upaya dari segi ekonomi, berdasarkan keperluan dan bukan berdasarkan kaum. Dalam usaha mewujudkan sebuah masyarakat yang lebih adil, gaji atau upah kerja mestilah selari dengan peningkatan kos sara hidup. Perumahan mampu milik mesti juga dijadikan keutamaan. Perumahan mesti tersedia kepada seberapa ramai rakyat yang boleh, dan hanya sebuah kerajaan yang bertanggungjawab dan yang menjaga kesejahteraan rakyat sahajalah yang sanggup berbuat begini.

DEB telah memecahbelahkan rakyat Malaysia hingga ke tahap tidak boleh diperbaiki dan mestilah sama sekali dibuang dari percaturan politik. Percubaan untuk menggantikannya dengan Dasar Pembangunan Baru dalam tahun 1991 jelas gagal dan semua retorik pembangunan masih fokus kepada DEB. Lagipun kini, DEB, bagi lain orang, lain maknanya. Bagi sesetengah orang DEB menjamin hak istimewa orang Melayu secara berkekalan, hak yang dilihat sebagai sesuatu yang kudus. Bagi sesetengah orang lain pula, ia suatu dasar yang mendiskriminasikan dan mewujudkan ketidakadilan. Dasar yang memberi keutamaan dan dasar yang afirmatif semestinya menyatupadukan dan bukan memecahbelahkan rakyat.

Menyedari akan hakikat itu, KITA mencadangkan perkara-perkara yang berikut:-

- Memperkenalkan gaji minimum RM1200 sebulan. (Ini akan diperkenalkan secara berperingkat-peringkat di seluruh/pelbagai sektor; umpamanya bermula dengan gaji pekerja sektor perladangan.)
- Bagi mereka yang berada di paras terlalu miskin - ditakrif sebagai pendapatan isi rumah sebanyak RM800 sebulan atau kurang, KITA menyeru supaya disediakan kepada orang miskin dan orang kurang upaya (OKU) wang tunai sebanyak RM400 sebulan dan menyediakan latihan pekerjaan. Sistem sekarang yang memberikan bayaran tunai kepada orang miskin dan OKU adalah terlalu birokratik dan dirumitkan kerana pertimbangan politik.
- Menyediakan infrastruktur asas seperti laluan jalan masuk ke rumah-rumah yang mampu milik, air bersih dan bekalan elektrik dengan mewujudkan sebuah Lembaga Perumahan dengan sasaran 70% pemilikan rumah untuk rakyat Malaysia.

- KITA mencadangkan supaya sekurang-kurangnya 5% daripada KNK disalurkan untuk perkhidmatan kesihatan awam bagi mengecilkan jurang dari segi rawatan dan penjagaan pesakit antara sektor swasta dan sektor awam. Adalah menjadi hak setiap rakyat untuk memperoleh khidmat penjagaan kesihatan yang profesional dan cepat. (Penjagaan kesihatan bukan sesuatu kemewahan tetapi sesuatu keperluan dengan jutaan rakyat bergantung kepadanya. Dengan peningkatan kos kesihatan ramai rakyat tidak mampu untuk mendapatkan penjagaan kesihatan yang sesuai. Lebih banyak dana perlu disalurkan kepada penjagaan kesihatan dan bukan kepada projek projek mega dan perbelanjaan ketenteraan.)
- Supaya KWSP membayar dividen tidak kurang daripada 8% setahun mengambil kira peningkatan inflasi.
- Untuk menggantikan DEB dengan Dasar Sokongan Bumiputera yang akan mengenal pasti bidang-bidang utama dan takat bantuan yang diperlukan di mana semua Bumiputera termasuk anak jati Sabah dan Sarawak memerlukan bantuan dan pertolongan tambahan. Sokongan ini akan berdasarkan keperluan sebenar dan bukan berdasarkan pertimbangan etnik, bangsa atau politik. (Umpamanya dalam pada diskaun akan diberikan kepada mereka yang membeli rumah kos rendah, diskaun tidak akan diberikan kepada mereka yang membeli pangsapuri mewah atau membeli keahlian kelab.)
- Untuk mewujudkan Suruhanjaya Peluang Sama Rata bagi menangani isu pemberian keutamaan dan keistimewaan termasuk untuk menghubungkan jurang antara mereka yang berada dengan mereka yang tidak berada. Bilakah keutamaan itu bersifat diskriminasi dan bila pula ia merupakan sesuatu yang sah? Suruhanjaya ini akan

berfungsi menasihati kerajaan yang memerintah dan Agong mengenai isu-isu itu; dan juga mengenai kemajuan pelaksanaan dasar berkenaan, bagi memastikan insentif dan sumber digunakan dengan sewajarnya. Suruhanjaya ini akan juga bertanggungjawab mentakrif skop keutamaan dan keistimewaan yang dikehendaki, dan memantau pelaksanaannya bagi mengelak kelemahan DEB dan ini termasuk diskriminasi, salah guna kuasa dan rasuah.

- Untuk melebarkan program FELCRA/FELDA dengan memasukkan penyertaan orang India yang merupakan golongan teramai dalam sektor perladangan, dan juga penduduk asal yang lain.
- Untuk terus memberikan fokus khas kepada kumpulan-kumpulan dalam kalangan rakyat Malaysia berbangsa India dan orang asal Sabah dan Sarawak yang tinggal dalam kemiskinan.
- Komited untuk memberikan Mykad dengan cepat kepada semua yang lahir di Malaysia, cukup dengan berdasarkan keterangan ibu bapa dan keluarga terdekat. Hal ini ada benarnya dalam kalangan bangsa India, penduduk asal Sabah dan Sarawak, dan kepada mereka semua yang tidak mempunyai pendaftaran dan dokumentasi yang sewajarnya ketika dilahirkan.
- Untuk menyediakan lebih banyak bantuan kewangan secara terus bagi projek yang bermakna dan berorientasikan rakyat di Sabah dan Sarawak.
- Untuk menangani isu hak milik tanah bagi tanah asal, tanah adat, sekolah vernakular dan Kampung-kampung Baru yang telah lama membelenggu fikiran rakyat.
- Sebuah agensi akan ditubuhkan bagi menangani isu pekerja asing. Bakal majikan mesti berurusan terus dengan agensi berkenaan untuk mendapatkan syarat-syarat sah.

(Tidak diragui dan tidak syak lagi bahawa negara ini memerlukan pekerja asing di sesetengah sektor. Menyedari akan hakikat itu mestilah ada perancangan dan pengurusan yang betul berhubung dengan pekerja-pekerja asing ini. Sistem yang ada sekarang tidak teratur dan memberi peluang kepada pemaipulasi untuk mencari keuntungan pada masa yang sama menyebabkan kesukaran yang tidak wajar kepada pekerja-pekerja asing ini. Levi dan kos berkaitan dikenakan secara sewenang-wenangnya dan terlalu tinggi dalam sesetengah kes. Kos berkenaan tidak menggalakkan dan kos ini akan dipindahkan kepada pekerja. Idea melantik ejen-ejen pekerja asing adalah idea yang mengarut dan mesti dihapuskan.)

- Bagi lebih menyokong SME (Perusahaan Kecil dan Sederhana), KITA menyarankan supaya lebih banyak pinjaman diberikan kepada SME. Kriteria pinjaman akan dinyatakan dengan jelas dan proses kelulusan akan dipercepatkan bagi mereka yang layak.

03 | **PENTADBIRAN YANG TELUS, BERKESAN DAN BERSIH**

Semua keputusan, pemerolehan dan proses pentadbiran kerajaan mestilah mempunyai akauntabiliti sepenuhnya kepada orang ramai bagi menghapuskan pembaziran, rasuah dan maipulasi. Kerajaan mesti berusaha bersungguh-sungguh pada setiap masa supaya telus dalam semua perkara pentadbiran. Ini adalah penting dalam memupuk ikatan kepercayaan dengan rakyat. Ini merupakan sesuatu yang akhirnya menghasilkan proses urus tadbir yang jauh lebih licin.

Menyedari akan hakikat itu, KITA mencadangkan seperti yang berikut:

- Untuk menghapuskan sistem AP (Approved Permits) untuk mengimport barangan kerana sistem itu mewujudkan putar belit dan menyumbang kepada kos barangan yang tinggi seperti kereta dan perkhidmatan lain. (Dengan berbuat begini, kereta, barangan dan perkhidmatan yang diimport akan menjadi lebih murah. Ini akan menjadikan pinjaman juga menjadi lebih murah - mencerminkan harga global - dan dengan itu menjadikan kurang menghibakan apabila sampai kepada isu seperti subsidi.)
- Untuk mereformasi Perkhidmatan Awam yang membuncit dan tidak cekap dan menghapuskan unit-unit yang sedia ada yang berlaku pertindihan di dalam Perkhidmatan Awam. Pengambilan Kakitangan baru oleh Perkhidmatan Awam kita mestilah dibekukan seluruhnya. Kumpulan kakitangan Perkhidmatan Awam yang sedia ada akan dilatih semula dan ditempatkan bertugas di sektor-sektor lain di mana mereka boleh memberikan khidmat kepada rakyat dengan lebih baik.
- Perkhidmatan Awam mestilah menjadi suatu entiti yang bebas dan tidak memihak serta perlu menanggalkan statusnya masa kini sebagai cabang parti politik yang berkuasa. Mengembalikan kepelbagaian etnik atau kaum kepada Perkhidmatan Awam adalah juga penting.
- Untuk menempatkan semua agensi kerajaan (umpamanya, FELDA/FELCRA, PETRONAS) dan organisasi-organisasi awam di bawah penelitan yang lebih ketat dengan menjadikannya bertanggungjawab kepada Parlimen daripada segi kewangan.

- Untuk memulihkan belanjawan yang seimbang sepanjang penggal pertengahan menerusi,
 - i. Pemerolehan barangan dan perkhidmatan yang terbuka dan telus bagi menghapuskan pembaziran dan penipuan.
 - ii. Mengkaji semula program subsidi dan rebat atau potongan cukai yang diberikan kepada entiti-entiti korporat.
 - iii. Merundingkan semula kontrak dengan syarikat-syarikat monopoli dan pemegang-pemegang lesen yang membekal barangan dan perkhidmatan termasuklah operator tol dan Pengeluar Tenaga Bebas (IPP). KITA mencadangkan supaya tidak ada subsidi untuk IPP dan mereka perlu bersaing dalam menawarkan membekalkan kuasa kepada grid kebangsaan.
- Untuk menetapkan kutipan cukai dan menutup ruang yang membenarkan penginvoisan yang kurang.

04 | REFORMASI INSTITUSI

Urus tadbir yang baik menuntut bahawa institusi-institusi utama seperti Badan Kehakiman, Polis dan Perkhidmatan Awam dapat berfungsi dengan berkesan di dalam sistem pengawasan luas oleh wakil-wakil yang dipilih rakyat.

Dengan demikian, KITA mencadangkan:

- Mengkaji semula dan mengeluarkan “fasal penyingkiran” yang tidak membenarkan mahkamah daripada menyemak semula keputusan-keputusan Eksekutif.

- Menyusun semula Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia sebagai sebuah badan yang benar-benar bebas yang boleh berusaha ke arah menghapuskan penyakit rasuah.
- Mewujudkan Kumpulan Pengawasan Polis yang selaras dengan Suruhanjaya Pengaduan dan Salah Laku Polis, atau IPCMC.
- Menjalankan reformasi kepada Pejabat Peguam Negara dengan mewujudkan Pejabat Pendakwa Raya di dalam kes-kes pendakwaan, tertakluk kepada penilaian semula Peguam Cara Negara, yang akan menjadi ketua de-facto di dalam Pejabat Pendakwa itu. Peguam Negara akan kekal sebagai penasihat ketua undang-undang kepada kerajaan dan akan dimasukkan sebagai Ahli Kabinet.
- Mewujudkan Mahkamah Perlembagaan untuk mentafsir, mengadili dan menegakkan peruntukan-peruntukan untuk kebebasan dan nilai-nilai yang dicita-citakan oleh Perdana-perdana Menteri sebelum ini. (Pada waktu ini, terdapat hakim-hakim kita di Mahkamah Persekutuan yang keberatan untuk berurusan dengan isu-isu yang mereka anggap bersifat politik dan keagamaan yang sensitif. Di negara-negara berbilang kaum dan berbilang agama di mana timbul banyak pertelingkahan mengenai peruntukan-peruntukan Perlembagaan, satu Mahkamah Perlembagaan Khas ditugaskan untuk mentafsirkan peruntukan-peruntukan dalam Perlembagaan kita, hak dan tanggungjawab setiap masyarakat. Mahkamah Perlembagaan yang dihormati mampu berfungsi memberi bantuan kepada pihak kerajaan dalam menyelesaikan konflik-konflik yang melibatkan pelbagai lapisan masyarakat tanpa menggalakkan krisis politik yang buruk. Ia juga akan membantu kerajaan dalam merumuskan dasar-dasar yang sesuai.)

05 | REFORMASI PENDIDIKAN

Pendidikan mestilah bebas daripada semua agenda politik dan keagamaan. Pendidikan mestilah digunakan untuk memenuhi kehendak kesatuan bangsa dan keperluan pertumbuhan modal insan.

Untuk itu, KITA mencadangkan:

- Memperkenalkan semula Sekolah Kebangsaan agar mereka dapat memenuhi kehendak ibu bapa. Pada sekitar tahun 1960-an dan 70-an hanya terdapat segelintir sahaja sekolah-sekolah vernakular.
- Walau apa pun yang telah dinyatakan, KITA komited untuk mengekalkan hak ibu bapa, berlandaskan kepada Perlembagaan, untuk menghantar anak-anak mereka ke sekolah-sekolah vernakular ini tetapi dengan pandangan memastikan bahawa dalam jangka masa panjang semua sekolah vernakular - menjadi satu pilihan dan bukannya paksaan - di dalam arus perdana pendidikan nasional.
- Membuka sekolah-sekolah berasrama penuh dan Maktab Rendah Sains MARA kepada pelajar-pelajar yang layak dari semua kaum untuk mewujudkan suasana pembelajaran yang berbilang bangsa, yang mana akan menyumbang kepada hubungan kaum yang lebih baik dan merangsang pelajar Bumiputera untuk berdaya saing. Kolej-kolej ini juga perlu menggaji guru-guru luar, jika perlu, untuk meningkatkan taraf pengajaran.

- Untuk memastikan bahawa pakar-pakar pendidikan sahaja yang menentukan sukatan pelajaran, buku dan alat pengajaran. Pendidikan tidak boleh digunakan sebagai alat propaganda untuk memperluaskan idea politik.
- Bagi memastikan sukatan pelajaran kebangsaan mencerminkan jenis kemahiran yang diperlukan dalam abad ke-21 untuk menjadikan Malaysia berdaya saing dalam ekonomi global. Sains dan matematik, serta falsafah dan etika, mesti menjadi asas pendidikan awal.
- Untuk meliberalisasikan dan menyusun semula peranan sektor pendidikan swasta di universiti-universiti, kolej-kolej dan sekolah-sekolah swasta agar dapat menjadi pelengkap kepada pendidikan awam dengan memberi tumpuan kepada kualiti, bukan kuantiti.
- Untuk mengiktiraf peranan Bahasa Inggeris sebagai bahasa antarabangsa dan sebagai alat untuk meningkatkan daya saing dan seterusnya mengambil langkah-langkah yang sesuai untuk meningkatkan pengajaran mata pelajaran Bahasa Inggeris.
- Sistem pendidikan kita terlalu berpusat. Dasar-dasar sentiasa berubah setiap beberapa tahun. Untuk mengelakkan keadaan yang lebih teruk, kami mencadangkan pemencaran di dalam pentadbiran sistem pendidikan supaya setiap negeri mempunyai lebih banyak suara di dalam meningkatkan kualiti pendidikan dalam bidang kuasa mereka, selaras dengan tanggungjawab mereka yang sedia ada di bawah Perlembagaan Persekutuan.
- Sekolah-sekolah swasta dan persendirian (seperti sekolah antarabangsa, sekolah mubaligh dan sebagainya) perlu digalakkan dan tidak dikawal kerajaan dengan sekatan yang terlalu banyak; selagi piawai-piawainya dikekalkan di peringkat tertinggi untuk mata pelajaran teras seperti Bahasa Malaysia, Bahasa Inggeris, Sains dan Matematik.

06 | REFORMASI EKONOMI

Kita mesti memperbetulkan segala masalah ekonomi yang berpunca daripada kegagalan dasar, termasuk amalan-amalan perniagaan yang diskriminasi dan Dasar Ekonomi Baru yang tidak berkesan.

Dengan demikian, KITA mencadangkan:

- Mengurangkan penglibatan GLC dalam pembangunan sektor swasta agar hanya agensi-agensi strategik atau hanya berasaskan keuntungan sahaja dibenarkan dalam sektor perniagaan yang terpilih.
- Memperluaskan ketersediaan mikro kewangan dan modal teroka, dan menyediakan bantuan ekonomi untuk menangani jurang pendapatan melalui langkah-langkah termasuk perumahan untuk rakyat Malaysia berpendapatan rendah.
- Melancarkan satu program yang berani yang mampu membalikkan pengaliran keluar golongan profesional (*brain drain*) dengan memberikan insentif tunai bagi memastikan mereka pulang dan dengan menawarkan kepada mereka dua kerakyatan.
- Mengkaji semula pelesenan yang sedia ada dan lain-lain dasar pengawalseliaan yang memberi kesan yang buruk kepada pelaburan persendirian, dan bagi mengurangkan kos menjalankan perniagaan. KITA akan memudahkan pemindahan harta tanpa memerlukan kelulusan Menteri Besar dan Exco di majlis-majlis perbandaran yang berkenaan selain daripada yang ditetapkan oleh undang-undang.

- Memperkenalkan kadar cukai berbeza, berdasarkan kepada umur, bagi meringankan beban orang-orang yang menceburi tenaga kerja. (Idea dan logiknya mudah. Kita memperoleh lebih pendapatan apabila usia bertambah. Kadar cukai akan meningkat daripada umur 25 ke 55 tahun. Mereka yang berada dalam tenaga kerja akan membayar cukai yang lebih rendah apabila mereka masih muda dan membayar lebih apabila mereka mencapai pertengahan usia. Oleh yang demikian mereka meminjam dari mereka sendiri yang lebih tua, yang lebih kaya. Cara ini dapat menggalakkan orang ramai untuk bekerja dengan lebih kuat dan seterusnya menjana kekayaan yang lebih besar.)

07 | REFORMASI POLITIK

Kuasa politik mesti dipindahkan agar dapat menyokong proses membuat keputusan di peringkat negeri. Proses parlimen perlu dipertingkatkan untuk memperkayakan kepimpinan politik dengan yang mempunyai kepakaran teknikal dan profesional.

Oleh yang demikian, KITA mencadangkan:

- Terdapat negeri-negeri yang mempunyai sedikit sumber pendapatan dan jika negeri-negeri ini berada di tangan pembangkang mereka tidak akan mendapat apa-apa atau menerima jumlah yang terlalu sedikit. Ini adalah kerana Kerajaan Persekutuan mengumpul kebanyakan cukai dan kemudiannya mengagihkan melalui geran kepada negeri-negeri dalam jumlah yang mengikut budi bicara mereka (kecuali pemberian modal). Ini adalah tidak adil

dan tidak demokratik. Kami mencadangkan perkongsian lebih saksama hasil, di antara Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri, melalui formula yang telah dipersetujui. Berkaitan dengan hasil minyak, KITA akan mengekalkan royalti 5% di bawah perjanjian 1975 di antara kerajaan negeri dan kerajaan persekutuan - dan akan menghormati perjanjian yang tidak kira di mana minyak itu diperoleh, sama ada dalam negeri atau di luar pesisiran.

- Untuk melaksanakan reformasi terhadap ahli Senat di Dewan Negara termasuk melantik pakar-pakar daripada pelbagai bidang. Senator-senator ini boleh menyumbang perspektif mereka terhadap dasar serta pelaksanaan undang-undang.
- Dewan Bandaraya Kuala Lumpur dan majlis-majlis kerajaan tempatan akan mengadakan pemilihan langsung di mana ahli-ahli majlis dan Datuk Bandar dipilih oleh rakyat. Ini akan menjayakan dengan lebih jauh satu pentadbiran kerajaan tempatan yang lebih cekap dan bertanggung-jawab. Kedudukan Menteri Wilayah Persekutuan tidak lagi diperlukan.
- Menteri Besar, Ketua Menteri dan Perdana Menteri akan mempunyai had tempoh selama dua penggal setiap lima tahun.
- Bagi menarik calon-calon yang lebih berkualiti (berkelayakan dan profesional) sebagai Ahli Parlimen, kita mencadangkan kenaikan gaji kepada mereka yang lebih berdaya saing dan ganjaran yang sejajar atas tanggungjawab yang mereka laksanakan.
- Meningkatkan tangga gaji menteri-menteri untuk menarik mereka yang berada dalam sektor swasta. Ini adalah untuk menghentikan corak di mana menteri-menteri menerima projek-projek sampingan tambahan dan menerima ganjaran.

- Menguatkuasakan Undang-undang Anti-Persaingan dengan bersungguh-sungguh untuk tidak membenarkan pemonopolian terus memperoleh keuntungan yang tidak adil sehingga menjejaskan rakyat. (Syarikat Yang Berkaitan Dengan Kerajaan atau GLC yang ditubuhkan dalam usaha mencapai matlamat DEB telah berkembang menjadi monopoli besar yang menyekat kemunculan Bumiputera yang berdaya maju di dalam sektor swasta dan syarikat-syarikat bukan milik bumiputera.)
- Mewujudkan dana Pilihan Raya RM100 juta untuk parti-parti politik yang menerima TIDAK kurang daripada 5% undi dalam Pilihan Raya Umum sebelum ini. Peruntukan ini akan diagih-kongsi mengikut undi popular yang diperoleh dalam pilihan raya itu. Dana ini bertujuan untuk membantu parti-parti politik dalam kempen mereka supaya parti-parti politik ini tidak perlu mengumpul dana pilihan raya melalui amalan rasuah atau cara yang meragukan dan menyalahi undang-undang.
- Mengawal pembiayaan parti politik supaya orang ramai boleh menderma melalui proses yang telus, menghentikan stigma semasa yang berkaitan dengan derma-derma politik.
- Mengembalikan kebebasan dan integriti Parlimen dengan melaksanakan reformasi kepada Peraturan-peraturan Tetap sedia ada bagi memudahkan perdebatan dan pembentangan hujah supaya ia lebih perkasa dan bukan pak turut kepada keputusan-keputusan Kabinet.
- Memaksa semua pemimpin yang dipilih untuk mengisytiharkan aset dan kepentingan yang mereka miliki sejurus dilantik.

08 | **KEBEBASAN DAN KEMERDEKAAN**

Kita mesti segera memulihkan pemisahan kuasa seperti yang dinyatakan dalam Perlembagaan Merdeka untuk melindungi hak-hak sivil dan layanan sama rata semua rakyat di bawah undang-undang.

Dengan demikian, KITA mencadangkan:

- Mengembalikan semua hak asasi dan kebebasan awam seperti yang termaktub di dalam Perlembagaan Persekutuan melalui pemansuhan undang-undang zalim dan menindas.
- Menggalakkan kesamarataan dan keadilan untuk semua dalam konteks Perlembagaan Persekutuan.
- Mempertahankan hak semua rakyat Malaysia untuk mengamalkan agama masing-masing tanpa dihalang dan pada masa yang sama menghormati kedudukan istimewa agama Islam.
- Menarik bakat-bakat dari luar negara dan menghalang bakat-bakat kita daripada meninggalkan negara. Budaya dan seni perlu berkembang dan digalakkan. Persekitaran sedemikian hanya boleh wujud dalam masyarakat yang bebas. Dasar-dasar konservatif dan tradisional boleh menghalang penghijrahan bakat-bakat.

09 | PERPADUAN SEBENAR DI MALAYSIA

Langkah-langkah segera mesti diambil untuk meneutralkan bahaya ketegangan kaum dan agama yang selama ini dibenarkan merebak untuk tempoh yang begitu lama. Perpaduan sebenar tidak bermakna kita kehilangan identiti budaya tetapi kita bersatu sebagai warganegara.

Sebagai kaum majoriti, orang Melayu bertanggungjawab memimpin gerakan menuju kesederhanaan. Orang Melayu mesti mengakui bahawa semasa mencapai kemerdekaan dulu, persekutuan Tanah Melayu merupakan sebuah negara pelbagai bangsa dan pelbagai agama dan cara untuk mara atau maju ke depan ialah bagi Malaysia untuk terus dengan haluan ini.

Menyedari akan hakikat itu, KITA mencadangkan perkara-perkara yang berikut:

- Untuk menggubal Akta Hubungan Kaum supaya negara dapat menangani isu-isu diskriminasi dan ketaksuban dengan tegas. Menghukum jenayah kebencian dan perkauman dan menjadikan mereka yang menggalakkan atau merangsang kebencian sebagai penjenayah. Ini merupakan sesuatu yang sangat penting dalam sebuah masyarakat majmuk seperti Malaysia. Kita mesti sentiasa menyedari bahawa retorik perkauman dan kebencian itu amat berbeza daripada kebebasan bercakap. Begitu juga halnya dengan ucapan-ucapan yang menimbulkan kebencian yang bertopengkan ucapan-ucapan motivasi dan ucapan bina

negara (umpamanya, Biro Tata Negara) mestilah juga diharamkan oleh undang-undang.

- Untuk menggalakkan dan mengguna pakai prinsip Rukun Negara dalam kehidupan harian kita. Kerajaan mestilah menerajui hal ini. Selama 50 tahun, prinsip Rukun Negara hanya dijadikan sekadar slogan. KITA akan menggunakan prinsip Rukun Negara dalam membawa negara ini untuk maju dan mara ke hadapan. (Umpamanya dalam mengikut cara yang sama bagaimana Pancasila telah dengan jayanya menjadi asas perpaduan untuk Indonesia.)
- Untuk menubuhkan Majlis Perundingan Antara Agama untuk menggalakkan dialog antara kepercayaan/agama.
- Untuk menghapuskan sekatan perjalanan ke Sabah dan Sarawak. Sekatan-sekatan ini telah disalah guna oleh kepimpinan politik masa kini bagi menghalang rakyat Malaysia yang lain daripada memasuki negeri-negeri berkenaan semasa pilihan raya. Sekatan-sekatan ini masih belum menghalang syarikat-syarikat gergasi daripada mengambil pekerja buruh asing yang murah dan juga sekatan ini tidak memberikan manfaat kepada rakyat Sabah dan Sarawak sebagaimana yang dihasratkan pada asalnya.

10 | **MEMBANTU RAKYAT MALAYSIA MENYEDARI POTENSI MEREKA**

Langkah-langkah perlu diambil melampaui bidang ekonomi, meliputi semua bidang dasar negara untuk mengembalikan keadilan kepada semua rakyat Malaysia. Ini memerlukan penerimaan dan pemulihan nilai-nilai asas semasa negara kita ditubuhkan dahulu.

Dengan demikian, KITA mencadangkan:

- Mewujudkan Kumpulan Wang Amanah Warisan Negara berasaskan bahagian-bahagian tertentu daripada hasil petroleum dan gas. Ianya digunakan untuk membiayai pengeksploitasian sumber modal insan dan untuk memenuhi keperluan generasi akan datang. Dana ini hanya akan digunakan dalam membangunkan sumber manusia dan bukan untuk membiayai projek pembangunan.
- Menutup jurang digital dan jurang pengetahuan di antara kawasan bandar dan luar bandar, dan menyokong kaedah pendidikan berasaskan teknologi. Kerajaan mesti lebih bertanggungjawab dan telus dalam pemberian kontrak melalui lelongan spektrum jalur lebar kepada penyedia perkhidmatan yang baru. Dana Penyediaan Perkhidmatan Sejangat mestilah digunakan dengan lebih kreatif bagi meningkatkan jangkauan dan mutu akses internet kepada masyarakat luar bandar dan yang kurang bernasib baik. Dana ini bukan untuk digunakan di dalam pengagihan komputer riba semasa kempen pilihan raya.
- Melabur dalam mewujudkan penyelidikan dan pembangunan dan fasilitas yang lebih baik.
- Kini, kita perlu mengalihkan tenaga kita untuk mewujudkan kekuatan dalaman di kalangan rakyat Malaysia. Kita mestilah menggalakkan meritokrasi, kecemerlangan dan pencapaian berprestasi tinggi tanpa perlu melihat kepada kuota dan peratusan. Lagi pun, selama 50 tahun yang lalu telah menunjukkan bahawa semua masyarakat, termasuk Melayu, mampu mengecap kecemerlangan dan mencapai piawai yang tinggi. KITA akan membawa pandangan yang positif dengan agenda baru untuk negara; sebuah agenda harapan di mana rakyat Malaysia boleh benar-benar bersatu dan berganding bahu untuk menggerakkan negara ini menjadi antara negara-negara yang lebih berjaya di dunia.

KITA MANIFESTO

| ENGLISH |

WHAT AILS MALAYSIA?

- Moderation has been replaced by extremism.
- Racial and religious polarisation is at an all-time high.
- Income disparities are widening.
- The economy has lost its competitive edge.
- The nation is suffering from an accelerating flight of capital.
- Our key institutions - the education system; Judiciary, Civil Service and Police - are in need of major reforms.
- The rule of law and respect for human rights have largely been discarded.
- The system of checks and balances, accountability and transparency, which are hallmarks of a functioning democracy, hardly exist.
- Corruption and rent-seeking activities have reached obscene heights, resulting in adverse consequences.
- National discourse and political debates have descended to a level that has been described as that of the gutter, contributing little to better governance.

KITA MANIFESTO

KITA is of the firm belief that our nation needs to redefine itself and return to the core vision of our Founding Fathers. The Federal Constitution, the principles of compromise and consensus, those things that form the bedrock of a multi-racial and multi-ethnic society, must remain the guiding framework in charting our nation's destiny.

Malaysia was established as a modern secular democracy and KITA remains committed to these founding principles. KITA will be steadfast in providing policy alternatives that fall in line with its credo of being moderate, democratic and liberal. KITA will always act in a manner that provides effective checks and balances.

KITA pledges to uphold the rights of all Malaysians in the spirit of the Federal Constitution.

This manifesto outlines KITA's positions on a number of key issues that are foremost on the nation's agenda.

KITA stands ready to support:

01 | RESPONSIBLE, HONEST AND PRINCIPLED LEADERSHIP

The root cause of what ails us politically can be attributed to the failure of political leadership. Our statesmen and public servants have long been replaced by political operatives who are motivated, by self-interest.

We believe that Malaysia deserves better. We need political leaders that live and govern by accepted ethical standards and values. They should be responsible, honest, and principled. They should be accountable for their every action. They should strive at all times to bring integrity to their office.

With that in mind, KITA proposes the following:

- Leaders who are not able to live up to these basic standards of virtue must be accountable for their actions. (If leaders are guilty of committing any wrongdoing, they must resign from their office and relinquish their post.)
- Holders of public office have a duty to declare any private interests relating to their public duties. Conflict of interest must be avoided at all costs. They are accountable for their decisions and actions to the public and must submit themselves to whatever scrutiny is appropriate to their office. (For example, holders of public office who live beyond their means will be subject to an investigation by the relevant authorities such as the MACC.)

- The Official Secrets Act (OSA) is to be reviewed so that its scope is strictly confined to state secrets. It must not be used to protect the wrongdoings and secrets of public office holders and political leaders. Our government has to conform to standards of accountability like any other democratic government, where transparency in its dealings is the norm.
- When accepting gifts in the capacity of a government minister or heads of department, all gifts (over RM5,000) have to be declared. As it was a gift to the state and not the individual, if a minister wishes to accept the gift, he or she is required to buy it back from the government at the market rate.

02 | **SOCIAL JUSTICE FOR ALL**

All public policies must focus on protecting and helping the poor, the marginalised and the economically disadvantaged on the basis of need, and not ethnicity. In the quest to create a fairer society, wages must keep pace with the rising cost of living. Affordable housing must also be a priority. Housing must be made available to as many as possible, and only a responsible and caring government can do this.

The NEP has divided Malaysians beyond repair and must be completely removed from the political lexicon. The attempt to replace it with the New Development Policy in 1991 has clearly failed and all development rhetoric still focuses on the NEP. Furthermore, the NEP now means different things to different people. To some it guarantees special rights for Malays in perpetuity, rights which have come to be viewed as sacrosanct.

To others, it stands for discrimination and injustice. Preferences and an affirmative policy must unite instead of divide the people.

With that in mind, KITA proposes the following:

- To introduce a minimum wage RM1200/month. (This is to be introduced in stages across various sectors; for example, to begin with the salaries of plantation sector workers)
- For those under extreme poverty – defined as household income of RM800/month or less – KITA calls for providing the poor and disabled with cash of RM400/month and providing job training. The present system of providing cash payments to the poor and disabled is too bureaucratic and made complicated due to political considerations.
- To provide basic infrastructure such as access to affordable homes, clean water and electricity by establishing a Housing Board with a target of 70% home ownership for Malaysians.
- KITA proposes that at least 5% of the GDP be channeled into public health services in order to narrow the gap in treatment and patient care between the private and public sectors. It must be the right of every citizen to access professional and speedy healthcare services. (Healthcare is not a luxury but a necessity with millions being dependent on it. With the escalating health costs many people are unable to get proper health care. More funds are to be channeled to healthcare instead of frivolous mega-projects and military expenditure.)
- For the EPF to pay out a dividend of not less than 8% per year to account for rising inflation.
- To replace the NEP with a Bumiputera Support Policy, which identifies the key areas and extent of help needed, where all Bumiputeras, including the natives of Sabah and Sarawak,

require additional help and assistance. This support will be based on actual need rather than ethnic, racial or political considerations. (For example, while discounts will be provided for those seeking low cost housing, they will not be for those seeking to buy luxury flats or country club memberships.)

- To create an Equal Opportunities Commission to address issues of preferences and special privileges including bridging the gap between the haves and the have-nots. When is a preference discriminatory and when is it legitimate? This Commission will serve to advise the Government of the day and the King on such issues; and also on the progress of the said policy's implementation, to ensure that incentives and resources are properly applied. This Commission will also be responsible for defining the scope of special preferences and privileges required, and overseeing their implementation so as to avoid the weaknesses of the NEP, which include discrimination, abuse of power and corruption.
- To expand FELDA/FELCRA programmes to include the intake of Indians who make up sizeable numbers in the plantation sector, as well as other natives.
- To maintain a special focus on groups amongst Indian Malaysians and natives of Sabah and Sarawak who live in poverty.
- To commit to expeditiously give MyKads to all those born in Malaysia where evidence from parents and next of kin will suffice. This is true of Indians, natives of Sabah and Sarawak, and to all those who did not have proper registration and documentation at time of birth.
- To provide more direct financial assistance for meaningful and people-oriented projects in Sabah and Sarawak.
- To address the long-festering issue of land titles for native lands, customary lands, vernacular schools and New Villages.

- A special Agency will be established to deal with the issue of foreign workers. Prospective employers must deal directly with the Agency for their legitimate requirements. (There is no doubt that the country requires foreign workers in some sectors. That being said, there must be proper planning and management with regards to these foreign workers. The present system is haphazard and allows for rent seekers to profit and at the same time causes undue hardship to these foreign workers. Levy and associated costs are arbitrary and too high in some cases. The costs are prohibitive and these costs will be passed on to the workers. The idea of appointing out-sourcing agents is ridiculous and must be scrapped.)
- To be more supportive of SMEs (Small & Medium Enterprises). KITA suggests that more loans be given to SMEs. The criteria for which are to be clearly spelt out and the approval process to be expedited for all those qualified.

03 | **TRANSPARENT, EFFECTIVE AND CLEAN ADMINISTRATION**

All government decisions, procurement and administrative processes must be fully accountable to the public to eliminate wastage, corruption and rent-seeking. The government must strive at all times to be transparent on all matters of administration. This is crucial in fostering a bond of trust with the rakyat. It is something which will eventually result in a far smoother process of governance.

With that in mind, KITA proposes the following:

- To eliminate the system of Approved Permits for the importation of goods, as the system creates distortions and contributes to the high cost of goods such as cars and other services. (By doing this, cars, as well as all imported goods and services, will be cheaper. This will make borrowings cheaper – reflecting global prices – thus causing less grief when it comes to issues such as subsidies.)
- To reform the bloated and inefficient Civil Service and eliminating existing, overlapping units within that Civil Service. There needs to be a total freeze in the employment of our Civil Service. The current batch of civil servants will be retrained and redeployed towards other sectors where they can serve the people better. The Civil Service must be an independent and impartial entity and must shed its current status as an arm of the political party in power. Restoring ethnic diversity to the Civil Service is also essential.
- To place all state agencies (e.g. FELDA/FELCRA, Petronas) and public organisations under greater scrutiny by making them financially accountable to Parliament.
- To restore a balanced budget over the medium term through
 - i. Open and transparent procurement of goods and services so as to eliminate waste and fraud.
 - ii. Reviewing the programme of subsidies and tax rebates extended to corporate entities.
 - iii. Renegotiating contracts with existing monopolies and licence holders for the supply of goods and services, including toll operators and Independent Power Producers. KITA proposes that there be no subsidies for IPPs, and that they have to be competitive in their bid to supply power to the national grid.
- To tighten tax collection and close loopholes that permit under-invoicing.

04 | INSTITUTIONAL REFORMS

Good governance demands that key institutions such as the Judiciary, Police and Civil Service function effectively within a broad system of oversight by the elected representatives of the people.

With that in mind, KITA proposes the following:

- To review and remove “ouster clauses” that disallow the courts from reviewing the decisions of the Executive.
- To reconstitute the Malaysian Anti-Corruption Commission as a truly independent body that can work towards eliminating the cancer of corruption.
- To establish an oversight Police Group along the lines of the Independent Police Complaints and Misconduct Commission, or IPCMC.
- To reform the Attorney-General’s Office by way of creating a Public Prosecutor’s Office to prosecute cases, subject to review by the Solicitor-General, who will be the de-facto head of the Prosecutor’s Office. The Attorney-General will remain as the chief legal adviser to the government and is to be included as a Cabinet Member.
- To establish a Constitutional Court to interpret, adjudicate and uphold the provisions for freedoms and values that our Founding Fathers envisioned. (Today, some of our judges in the apex court are conspicuously reluctant to deal with issues that they consider politically and religiously sensitive. In many multi-racial and multi-religious countries where disagreements about

the provisions of the Constitution arise, a special Constitutional court is tasked to interpret the provisions in our Constitution as to the rights and obligations of each of our respective communities. A respected and functioning Constitutional Court can assist the government in resolving conflicts involving various communities without attracting adverse political fallout. It will also assist the government in formulating the appropriate policies.)

05 | EDUCATIONAL REFORMS

Education must be free of all political and religious agendas. Education must serve both the interests of national unity as well as address the growing need for human capital.

With that in mind, KITA proposes the following:

- Reinventing the Sekolah Kebangsaan (National Schools) so that they appeal to the majority of parents, as was the case in the 1960s and 70s when there were only a small number of vernacular schools.
- Notwithstanding the foregoing, KITA is committed to maintaining the Constitutional right of parents to send their children to vernacular schools, but with the view of ensuring that in the long term, all vernacular schools are brought—by choice and not compulsion—into the national educational mainstream.
- Opening residential schools and MARA junior science colleges to qualified students of all races to create a multi-racial learning environment, which in turn will contribute to better race relations and spur Bumiputera students to

be competitive. These colleges should also employ foreign teachers if necessary to enhance the teaching standards.

- To ensure that education experts alone determine syllabi, books and teaching tools. Education must not be used as a propaganda tool to further political ideas.
- To ensure that the national syllabus reflects the type of skills needed in the 21st century in order to make Malaysia competitive in the global economy. Science and mathematics, as well as philosophy and ethics, must be the foundation of early education.
- To liberalise and rationalise the role of the private sector in education such that private universities, colleges and schools can fully complement public education by focusing on quality, not quantity.
- To recognise the role of English as an international language and as a tool for enhancing the nation's competitiveness and therefore take the appropriate measures to enhance the teaching of subjects in English.
- Our Education system is over-centralised. The policies keep changing every few years. To prevent further damage, we propose decentralising the administration of the education system so that States in the Federation have a bigger say in enhancing quality of education in their respective jurisdictions, in line with their existing educational responsibilities under the Federal Constitution.
- Private & Independent schools (such as international schools, mission schools, etc) should be encouraged and not be governed by too many restrictions; so long that the standards are maintained at the highest levels for core subjects such as Bahasa Malaysia, English, Science and Mathematics.

06 | ECONOMIC REFORMS

We must remedy all systemic economic problems resulting from policy failures, including discriminatory business practices and ineffective implementation of the New Economic Policy.

With that in mind, KITA proposes the following:

- To reduce the involvement of GLCs in private sector development so that only strategic or profitable agencies are allowed in selected business sectors.
- To expand the availability of micro-finance and venture capital, and providing economic relief to address income disparities via measures including housing for Malaysians in the lower-income bracket.
- To launch a bold programme for reversing the brain drain with cash incentives for resettlement and an offer of dual-nationality to returning Malaysians.
- To review existing licensing and other regulatory policies that adversely impact on private investment, and reducing the cost of doing business. KITA will expeditiously facilitate transfer of properties without requiring approvals of Menteri Besar's and ExCo's of the relevant municipalities other than those prescribed by law.
- To introduce a varied tax rate, based on age, in order to alleviate the burden on those entering the workforce. (The idea is simple. The logic is simple. We earn more as we grow older. Tax rates will rise steadily from age 25 to age 55. Those in the workforce will pay lower taxes when they're young and more

when they reach middle age, thereby borrowing from their older, richer selves. This sort of tax code would also encourage people to work more and thus generate greater wealth.)

07 | POLITICAL REFORMS

Political power must be devolved to better support decision-making at the state level, and the parliamentary process must be enhanced to enrich the political leadership with technical and professional expertise.

With that in mind, KITA proposes the following:

- There are states in the Federation that have little source of revenue; and if these states are in the hands of the opposition they will get nothing or very little. This is because the Federal Government collects most of the taxes and then distributes it by way of grants to the states in an amount entirely at their discretion (with the exception of the capitulation grant). This is unfair and undemocratic. We propose a more equitable sharing of revenue between Federal and the States on an agreed formula. With regards to oil revenue, KITA will maintain the 5% royalty under the 1975 agreement between the states and federal government – and will honour that agreement regardless of where the oil is found, be it onshore or offshore.
- To reform the Senate to include experts appointed from diverse fields. These Senators can contribute their informed perspectives to policymaking as well as the implementation of laws.

- Dewan Bandaraya Kuala Lumpur and other local councils will have direct elections where the Mayor and council members are elected by the people. This will go a long way for more efficient and accountable local government administration. The position of Federal Territories Minister will no longer be necessary.
- Menteri Besar's, Chief Ministers and Prime Ministers will have a term limit of 2 terms of 5 years each.
- To attract better quality candidates (qualified and professional) as Members of Parliament, we propose an increase towards their salary that is competitive and compensates for their responsibilities.
- To increase the salaries of Ministers in order to attract persons from the private sector. This is to cease the trend of Ministers receiving supplementary projects and favours.
- To vigorously enforce Anti-Competition Laws in order to not allow monopolies to continue extracting unfair advantage to the detriment of the people. (Government-Linked Companies or GLCs that were established in pursuit of NEP goals have developed into large monopolies that stifle the emergence of viable private sector Bumiputera and non-Bumiputera enterprises.)
- To create a RM100 million Election Fund for political parties which receive not less than 5% of the votes cast in the previous General Election. The allocation will be proportionate to the share of the popular vote obtained in that election. The Fund is intended to assist political parties in their campaigns so that no party needs to raise election funds through corrupt practices or dubious and illegal means.
- To regulate party political funding so that the public can donate through a transparent process, ending the current stigma associated with political donations.

- To restore the independence and integrity of Parliament by reforming the current Standing Orders to facilitate proper debate and presentation of views so that it is empowered to do more than just rubber-stamp the decisions of the Cabinet.
- To compel all elected leaders to declare their assets and interests upon appointment.

08 | **FREEDOM AND LIBERTY**

We must urgently restore the separation of powers as articulated in the Merdeka Constitution to safeguard the civil rights and equal treatment of all citizens under the law.

With that in mind, KITA proposes the following:

- To restore all civil rights and civil liberties as per the Constitution through the repeal of draconian and oppressive laws.
- To promote equality and justice for all within the context of the Federal Constitution.
- To uphold the right of all Malaysians to practise their respective religions unhindered while at the same time respecting the special position of Islam.
- To attract talents from abroad and to prevent our own from leaving the country, culture and the arts needs to flourish and be encouraged. Such an environment can only exist in a free society. Conservative and traditional policies can deter such migration of talent.

09 | TRUE UNITY IN MALAYSIA

Immediate steps must be taken to neutralise the dangers of ethnic and religious tensions that have been allowed to fester for far too long. True unity doesn't mean we are culturally homogenous, but that we are united as citizens.

As the majority race, Malays are responsible in leading the march towards the middle. Malays must acknowledge and accept that at the time of Independence, Malaya was multiracial and multi-religious and the way forward is for Malaysia to continue to be this way.

With that in mind, KITA proposes the following:

- To enact a Race Relations Act so that the country can deal firmly with issues of discrimination and bigotry. To punish hate crimes and criminalise those who are fostering hatred. This is something incredibly important in a pluralistic society such as ours. We must be constantly aware that the rhetoric of racism and of hate is very different from the freedom of speech. Equally, hate speeches disguised as motivational and nation-building speeches (e.g. Biro Tata Negara) must also be outlawed.
- To promote and apply the principles of the Rukun Negara in our daily lives. The Government must take the lead in this. For 50 years, these Rukun Negara principles have just merely been treated as slogans. KITA will apply the principles of Rukun Negara in moving this nation forward.

(For e.g. In a similar way that the Pancasila has successfully been the bedrock of unity for Indonesia.)

- To establish an Inter-Faith Consultative Council to promote inter-faith dialogue.
- To remove travel restrictions to Sabah and Sarawak. These restrictions have been abused by the incumbent political leadership to prevent other Malaysians from entering the States during elections. These restrictions have not prevented large companies from employing cheap foreign labour, nor have they benefited Sabahans and Sarawakians as originally intended.

10 | **HELP MALAYSIANS REALISE THEIR POTENTIAL**

Measures must go beyond the economic realm and extend to all areas of national policy so to return fairness to all Malaysians. This requires the acceptance and restoration of the values upon which our nation was founded.

With that in mind, KITA proposes the following:

- To establish a National Patrimony Trust Fund based on specially earmarked parts of oil and gas revenues. It is to finance the exploitation of our human capital resources and to cater for our future generations. This fund will only be utilised in developing our human resources and not to fund development projects.

- To close the digital divide and knowledge gap between rural and urban areas, and support teaching methods with technology. The government must be more accountable and transparent in awarding contracts by way of auctioning broadband spectrums to new service providers. It must also implement more creative ways to use Universal Service Provision Fund to improve Internet access for rural and disadvantaged communities. Distributing laptops during an election campaign is not what the Fund is for.
- To invest in creating better research and development opportunities and facilities.
- We have to now redirect our energy to creating internal strength amongst all Malaysians. We must promote meritocracy, excellence and high-achievers without having to be concerned only about quotas and percentages. After all, the last 50 years have shown that all communities, including the Malays, are capable of great achievement and attaining high standards of excellence. KITA will bring a positive outlook with new agenda to the country; an agenda of hope where Malaysians can be truly united and work together to propel the country to be among the more successful nations of the world.

A graphic of several white hand silhouettes reaching upwards from the bottom left corner towards the dark grey header bar.

惠民党的宣言

| MANDARIN |

什么拖累了马来西亚？

- 中庸已被极端取代
- 种族和宗教主义两极化的局势极度严峻
- 人民收入的差距越来越大
- 经济已失去竞争能力
- 国家蒙受资金外流之苦
- 我国的主要机制：教育制度，司法制度，公务员服务制度和警队纪律亟需大力改革
- 法治精神和对人权的尊重也已经荡然无存
- 民主国家的坐标：互相制衡的机制，负责任和透明度，基本上不再存在
- 贪污和抽佣活动猖獗，骇人听闻，严重损害国本
- 国策对话和政治辩论也僵滞并降至最低点，无助负责任的国家管理

惠民党的宣言

惠民党坚信我国需要重新调整以重回到我国开国先锋的中心愿景与宗旨。联邦宪法、礼让和容忍的原旨以及组成多元种族社会的各种因素，都必须保留来做为这个国家的主要骨干。

马来西亚是一个现代世俗和民主的国家，惠民党保持对这些宗旨的尊重。但是我党会在不乖离这些宗旨之下，推出替代政策来达到更有效的制衡力量。

在联邦宪法的精神下，惠民党承认所有马来西亚人民的权力。

这个宣言是惠民党在国家一些主要课题上的立场。

惠民党将全力支持：

01 | 负责任，诚信和有原则的领导

拖累我国的主要问题是政治性的领导能力。我国的政府官员和公务员已经被有个人意图的政治操纵。

我们相信马来西亚应该得到更好的成果，我们需要能拥有正确的道德标准和价值的政治领袖，他们必须有责任感，坦诚及有原则，必须对本身的所做所为负责任，来领导本身的职责。

惠民党与此建议：

- 任何领袖如果不能符合这些基本的要求就必须对此负责。（如果领袖犯上错误就必须辞职，且让出其职务。）
- 所有官员有义务申报其个人利益是否对他的职位有冲突，我们必须不惜一切代价杜绝利益冲突。他们须为作出的决定负责，也必须准备随时接受审查。
- 机密文件法令必须重新检讨以致只能把范围限于政府的机密而已。
- 任何部长或部门首脑必须申报所收下的礼物（超过马币5000的价值），因为它是一份政府的礼物，而非属于个人的礼物。如果收礼者愿意接受此礼物，他必须以市价向政府回购。

02 | 全民平等

所有的政策必须着重于保护和协助贫困者，被边缘化者以及经济上处于劣势的弱势，以需求为本，并非以种族来划分。在创造一个公平社会的同时，薪金必须能跟上通货膨胀的步伐。唯有有责任感和爱心的政府才会将人民负担得起的房屋建设列为首要的任务，让有足够的房屋提供人民。

新经济政策已经把马来西亚人民分裂得支离破碎，它是时候被彻底消除了。新发展政策在1991年尝试取代新经济政策，但由于太过于注重新经济政策的模式，所以它还是失败了。以目前来看。新经济政策只是提供了不同的方式给不同的人，如，它给了特别的保证给马来族群，也被视为是理所当然的。对于其他族群，它就变成了歧视和不公正。正视需求和明确的政策必须一致，而并非分裂人民。

惠民党在此建议：

- 推荐最低薪金为马币1200元，并且逐一实行，如，由园丘员工开始实行。
- 残障及赤贫家庭（家庭收入在马币800元以下），惠民党将提供马币400元津贴，工作技能训练等。目前的辅助太过于官僚，而且被政治因素复杂化。
- 提供基本基建，如，廉价屋，干净水源和电流，成立房屋局来达到70%马来西亚人民居者有其屋。
- 惠民党也建议每年国民生产总值的5%会被拨为提供医疗服务，来缩小公共医疗和私人医疗服务的水平

和距离。全民拥有权力获得专科和快速的医疗设备和服务。（医疗必须不是奢侈而是一种需求，以目前医药费的高涨，使到许多人无法获得医疗保障。国家需要投入更多的资金来扶持国内的医疗，而不是把国家收入用于巨型计划或昂贵的军费开销。）

- 国民退休基金也必须给与会员每年不少于8%的年利率，这样才能和通货膨胀同一步伐。
- 寻求一个“土著辅助计划”来取代新经济政策来帮助所有土著，包括沙巴和砂劳越的土著。辅助是根据真正的需求而非以种族，族群或政治来做为考量。（例如，土著可以享受廉价屋的折扣，但不能要求豪华公寓或高尔夫球证的有所折扣。）
- 成立“平等机会委员”会来处理优先权和特别权，包括尽量拉近拥有者和非拥有者。什么优先权是有歧视的，什么是合法性的？此委员会将裁定，进而给与政府和最高元首提供意见，来确定这些政策的实行，奖励和资源的均分。此委员会也有权力确定优先权和特别权的定义和范围，以及监督它的实行，以避免重复新经济计划的错误和缺点（歧视、滥权和贪污）
- 扩大FELDA/FELCRA的计划来容纳印裔和其他种族
- 加强关注对印裔和东马土著面对贫苦的困境
- 尽快给以所有生在马来西亚的人民合法的身份证，只要申请者能出示父母或直属亲人的证据。这将帮到许多印裔和东马土著，还有一切没有完整出生文件的申请者。
- 为沙巴和砂劳越提供更多直接性的贷款来协助有意义和人民为主的发展计划。
- 寻求对策来解决土著习俗地和新村的地契问题
- 成立特别机构来应付外劳的问题。雇主必须直接和该机构接洽来申述聘请外劳要求。（无可否认我国在某些行业需要外劳的动力，但我们也必须有一套完整的计划和

管理。目前的系统非常混乱，提供了漏洞给抽佣者，也造成外劳本身的困苦。人头税和其他费用在某些行业非常高，令到这些税强加在外劳身上。委任外包外劳公司是非常不合理的，我们应该废除这个制度。）

- 更加鼓励中小型企业的发展。惠民党建议需要有更多的资金注入支持他们。更者，申请条件必须明确示出，并且让合格者也能在最短的时间内获得批准。

03 | 透明度，效率和清廉的行政

所有政府的决定、国家采购和行政系统必须对国民负责来减少浪费、贪污和抽佣的现象。对于所有行政的一切，政府必须鞭策自己，拥有足够的透明度。这是非常重要，能使到国民对国家的信任度增加，进而令我国的管理更加的顺畅。

惠民党在此建议：

- 消除所有入口准证。此准证系统只是造成国家和人民承受更昂贵的物品，包括车价和其他等等。（取消了之后，所有的入口物品将更加便宜，令贷款也能令人负担得起，也能反映该物品的实际国际价格，最后更能令国家逐步减少津贴的依赖。）
- 重心检讨我国公务员制度没有效率的问题，也废除在公务员机制里重叠得机构。我们必须冻结招收更多的公务员，而且重新训练目前庞大的公务员，使到他们能投入其他行业来服务人群。公共服务必须是一个完全独立的机构，必须改善它被列为政治的工具的印象，更必须重塑它的诚信度。

- 更加严格的监督所有的国家资源公司如FELDA/FELCRA，国油等，使到它们的财政必须向国会负责。
- 重新平衡中期的预算案：
 - i. 开放和透明化国家采购来消除浪费和不当的行为
 - ii. 检讨对特定企业的津贴制度和退税优待
 - iii. 重新商讨一商独大和特别准证把持者的合约，包括大道收费经营者，独立发电厂等。惠民党建议取消独立发电厂的津贴，因为他们必须经过市场的价格竞争来定下价格。
- 加严管理税收的制度，封闭一切法律漏洞

04 | 机构的改革

好的政治管理需要主要的国家机关，有如司法制度，警察和公共服务能有效地操作，而且能有效地被人民代议士监督。

惠民党在此建议：

- 任何“豁免”字眼的个案必须重新检讨和取消，以让法庭有权力检讨行政的决定。
- 重新树立反贪污局的形象，让它成为真正独立的机构来有效地杜绝贪污。
- 成立监督警方的团体，和独立警方投诉局，滥权委员会一起监督警方。
- 改革总检察长的职务，成立公共检查局来对案件作出起诉，由首席律师来决定，他也是公共检查局的领导。总检查长依然是国家和政府的法律顾问，也可以被委任入阁。

- 成立宪法法院来翻译和主持我国开国理念的自由和价值观。（今天，我国的法官非常不愿意牵涉这类他们认为拥有政治和宗教敏感的案件和课题。在许多多元种族和多元宗教的国家，每当有如此问题出现争执时，都是由联邦宪法法院来主持，来保护我们的权力和义务。一个备受尊重和高效率的宪法法院可以协助政府解决不同的社会冲突，也能避免政治上的反效果出现，它也能协助政府立法。）

05 | 教育改革

任何的政治和宗教因素和议程都不该在教育制度里存在。教育必须纯属一种国家团结和人才的需求。

惠民党建议：

- 重新启动“国民学校”来符合家长的要求
- 在不排除其它之外，惠民党承诺维持家长的权利把孩子送往语文学校，但是我们必须确保所有的语文学校将会，选择性，非强迫性的被纳入国家教育系统。
- 开启住宿学校和MARA初级科学院让所有种族的合格学生都有机会参与多元种族的学习环境。这将制造更和谐的种族关系，也能鼓励土著学生面对良性的竞争。这些学府也会聘请外国教师来提升教师的教授水平。
- 确保由教育专家来制定课程和科目，书本和教材。教育部能被利用来作为宣扬政治的径途。
- 为了确保国家能变得更加有竞争力，课程必须符合21世纪的需求。科学和数学，包括哲学和道德必须是初期的基本教育。

- 全面承认私立大学、学院和学校将使公共教育更加着重于素质，而非数量。
- 承认英语为国际语文，也将它成为带领国家在国际舞台更有竞争力的主要径途，所以，我们会慎重检讨教授英文的方式。
- 我国的教育制度过度的中央集中，教育政策一直不断的在改变。为了避免造成更严重的失误，我们建议中央下放教育行政权力给州政府，使到他们能再他们的权限和联邦宪法下，为教育做出更大贡献，负起更大的责任。
- 私人，私立学校（如国际学校等）将被鼓励，只要在教授国语、英语、科学和数学方面有最高的水平，将不会被强加太多的条文的限制。

06 | 经济改革

我们必须补救一切由于政策失误所造成的经济问题，包括商业上的歧视以及没有任何效果的新经济政策。

惠民党在此建议：

- 减少官联公司或企业在私人界的参与，将会让特定的机构或盈利集团被允许参与特定的商业圈子。
- 扩大微型贷款的便利和风险投资，提供经济上的协助（如房屋贷款）给中下层阶级人民。
- 推出果敢的策略来留住人才，现金奖励回归和双重国籍等。
- 检讨目前的执法单位和政策是否有出现任何对私人投资不利的条例，进而减少商业成本。惠民党将实行迅速转移产业的手续，不需要行政长官如州务大

臣或行政议员的批准也能进行。

- 推荐新的浮动性税务制度，以根据年龄来订制，减轻投入工作市场的生力军的负担。（我们基于逻辑认为，工作年份越久，收入越多，税率将在25岁至55岁逐步增加。这样，那些年轻工作者将由低税率开始，而且也间接鼓励他们更努力工作，进而增加财富。）

07 | 政治改革

政治权力必须用于支持由州级来做出政策的决定，而国会制度必须由有丰富经验和专业技术专长的政治家来领导。

惠民党在此建议：

- 在联邦州属里的财政资源非常稀少，如果一旦落入反对党手里，这些州将不会获得或完全没有经济来源。这是因为联邦中央政府控制了所有的税收和下放拨款的完全权力。这是非常不公平，也不民主的作风。我们建议拥有一个更平等的均分方式，一个双方都必须同意的方式来实行各州的经济来源。对于石油盈利，惠民党将执行1975年州政府和中央政府的协议，保留5%的专权，无论该油田是在岸内或岸外。
- 改革上议院的制度。委任各方面的专才来为国家立宪作出贡献。
- 吉隆坡市政府和其他市政局都实行直选，市长和市议员都由民选来担任。这将使到地方政府更加有效率，更负责任。联邦直辖区部长一职将不再存在。
- 州务大臣、首长和首相只能有在位2届，每届5年的限期。

- 吸引更多有素质的候选人（合格及专业者）来担任国会议员，我们建议提升他们的薪金以及和他们的责任成对比。
- 提示部长的薪金来吸引更多私人界专才，也进而杜绝部长收取贿赂来换取工程等。
- 严厉执行反贪污法令来杜绝“一商独营”，避免他们使用不公平的优势来剥削人民。（官联公司的成立是为了符合新经济政策的衍生产品，但是它们的“一商独营”优势却对其他私人界的土著和非土著公司造成很大的伤害）
- 成立一个马币1亿的竞选基金给任何获得超过5%选票的政党，以它们的票数为均分的基础。主要的目的是帮助这些政党，也减少它们通过筹募竞选基金而产生贪污等等的丑闻。
- 立法控制政党财源，公众也能通过透明的捐款方式捐助政党，杜绝有议程的政治捐献。
- 从新整顿国会的独立性和诚信，利用国会议会章程来确保辩论的素质和意见的提出，使国会不会成为内阁决定的橡皮章。
- 所有民选代议士必须申报本身的财产和利益。

08 | 自由

我们必须立刻重新树立权力分配的理念，有如当年国家独立时的设立的宪法理想，再以法律来保障公民权力的平等待遇。

惠民党在此建议：

- 重新树立公民权力和公民自由
- 宣扬和注重宪法内的平等和公平。

- 给与全民信仰宗教的自由，也同时给以回教特别地位的尊重。
- 吸引专才回流，防止人才外流，也鼓励文化和艺术的绽放。一个开明的社会将能够成熟起来。保守和过于迂腐的政策会让更多的人才外流。

09 | 真正团结的马来西亚

必须马上采取步骤来缓化目前种族和宗教的紧张局面。真正的团结并非是我们都共同拥有同样的文化，我们需要的是国民的团结。

身为最大的族群，马来人有责任带领国家走向中庸的路线。马来人必须明了和接受在独立期间，我国是属于多元种族，多元宗教的，今天我们更必须朝往这个方向迈进。

惠民党在此建议：

- 通过一项“种族关系法令”来消除种族歧视的问题，消除憎恨、偏见和严惩制造憎恨者，此举是为了显示我国多元种族的色彩。我们必须经常提醒自己种族主义的危险性和言论自由的崇高权利。同时，煽动憎恨情绪的言论和国家培训局的歪论皆必须给与制止。
- 在日常生活里表扬及实行国家原则的原旨是国家以身作则的首要任务。在过往的50年，国家原则宣言只是沦为口号而已，惠民党将会把国家原则成为带领国家前进的主要工具。
- 成立内部信任咨询团来做内部信任对话

- 取消前往沙巴和砂劳越的限制，因为该限制是为了达到阻止西马人在选举期间去东马的政治工具，但是它并没有阻止大型公司利用来获得廉价劳工，也没有让本地的东马土著获益。

10 | 帮助马来西亚人发挥他们的潜能

所有的政策必须超越经济界限，并且延伸至全方面的政策，才能使到全民获得平等的待遇。这项极需全民的接纳和重整我国开国初期的价值观。

惠民党在此建议：

- 利用石油和天然气的收入来成立国家爱国信托基金，来资助我们的人文资产和协助我们的下一代。这个基金只能用于发掘我国的人力资源，不能用来资助任何建设工程。
- 拉近乡区和市区的电子和咨询知识的差距，并利用高科技来作为教书的辅助工具。政府必须更透明地，有责任感的，经过审核后才颁发宽频合约给供应商。它必须利用更创新的径途来提供上网服务给乡区及处于劣势的社群。
- 投资来创造更优质的研究和发展，以期获得更多的机会和设备。
- 我们必须集中我们的资源来建立内部的强势，推广以辉煌成绩来赞赏的制度，而不是只看固打制和人口的巴仙率来做决定。我们在过往的50年里也不难看到，整个社会，包括马来人都能拥有非凡的成就。惠民党将为这个国家带来正面议程和形象，一个可以让全马来西亚人团结起来，一起努力而使到这个国家能与世界先进国并列的议程。

கூடுகழள்ஐகு விளுக்கு ஆறிவிப் ‘கித்துழ’

| TAMIL |

மிதவாத இடத்தைத் தீவிர வாதம் பிடித்துவிட்டது

- ஜாதி மத வேற்றுமை எப்பொழுதுமே உயர்வாயிருக்கிறது. வருமானம் வேறுபாடு அகலமாகிக்
- கொண்டே இருக்கிறது. பொருளாதாரம் முன்னேற்றத்தில் வீடிநச்சி மூலதனம் உயர்வால் நாடு
- திண்டாடுகிறது.
- எங்கள் முதன்மை நோக்கங்கள் – கல்வித் துறை, நீதித்துறை, பொதுச் சேவை இலாகா மற்றும் காவல்
- துறை, இவற்றுக்கெல்லாம் பெரியளவில் மறுசீரமைப்புத் தேவை.
- சட்டத்துக்கு அடி பணிதலும் மனித நேயத்தை மதிப்பதும் பெரும் அளவில் குன்றிவிட்டது. தெளிவான,
- நேர்மையான பொறுப்புணர்வு அழிந்துவிட்டது.
- லஞ்ச ஊழல் நடவடிக்கைகள் உயர்ந்துகொண்டே போவதால், அதிக தீமைகளும் உயருகின்றது.
- பேசப்படும் அரசியல் வாக்குவாதங்கள் தேசிய அளவில் எந்தப்பயனும் அளிக்கவில்லை.

கொள்கை விளக்க அறிவிப்பு – ‘கித்தா’ (KITA)

நமது கித்தாவின் நம்பிக்கை, எதிர்பார்ப்பு என்னவென்றால் எங்களைத் தோற்றுவித்த மூதாதையரின் நல்லெண்ணங்கள், திரும்ப உருப்பெற வேண்டும். நாட்டின் சட்ட அமைப்புகள், விட்டுக்கொடுக்கும் மனப்பான்மை, புரிந்துணர்வு, சமுதாய முதன்மை தூண்களாயிருக்கும் பல்வேறு இனம், மதம் சார்ந்த மக்கள், நாட்டின் தலையெழுத்தை மாற்றத் தொடர்ந்து இருக்க வேண்டும்.

மலேசியா ஒரு காலத்தில் நவீன ஜனநாயக நாடாயிருந்தது. கித்தா எப்போதுமே, அதன் கோட்பாடுகளுக்கு ஈடு கொடுக்கும் எந்த மாற்றத் தீர்வுகளுக்கும் சரியான முறையில், சமத்துவ ரீதியாக கையாண்டால் கித்தா பொருமையுடன் இருக்கும். கித்தா எந்த நேரத்திலும் சரியான நடவடிக்கை எடுக்கும் முறையைக் கையாளும். எல்லா மலேசியர்களின் உரிமைகளையும் சட்டசபையின் கீழ்நிலை நிறுத்தும் என்று கித்தா உறுதி கொடுக்கிறது.

இந்த கொள்கை விளக்க அறிவிப்பின் வழி நாட்டின் முக்கிய நடவடிக்கைப் பட்டியலில் கித்தாவின் பங்கு என்ன வென்பதை கோடிகாட்டுகிறது.

01

பொருப்பான, நேர்மையான மாற்றம் கட்டுப்பாடு மிக்கத் தலைமைத்துவம்

அரசியல் தலைமைத்துவம் வீடிநச்சி, நம்மை ஆட்டிக்கொண்டிருக்கிற பொழுது நலசேவகர்க ளையும், அரசியல்வாதிகள் வெகுகாலமாகத் தங்கள் சொந்த விருப்புகளுக்கு ஊக்குவித்து ஆட்கொண்டு விட்டனர்.

மலேசியா இன்னும் உயர்ந்து, நிமிர்ந்து நிற்கக் கூடிய நாடு என்று நாங்கள் நம்புகிறோம். நமக்கு இப்பொழுது ஆட்சி செலுந்ய நல்ல தரமுள்ள மதிப்புள்ள அரசியல் தலைவர்கள் தேவை. அவர்கள் எப்பொழுதுமே கடமை கட்டுப்பாடு மற்றும் நேர்மையானவர்களாக இருக்க வேண்டியது அவசியம். அவர்கள் மேற்கொள்ளும் ஒவ்வொரு நடவடிக்கைக்கும் பொறுப்பு ஏற்பவர்களாடநு இருக்க வேண்டும். ஒவ்வொரு நிமிடமும் அவர்களின் அலுவலகத்திற்கு நல்ல மரியாதை கொடுக்க முயற்சிக்க வேண்டும்.

இவற்றைக் கவனத்தில் வைத்து, கித்தா பின்வரும் விவரங்களை வழிமொழிகிறது:

- இந்த அடிப்படை ஒழுங்கு முறைகளைக் கடைப்பிடிக்க முடியாதத் தலைவர்கள், தங்கள் தப்புச் செயல்களுக்கு பொறுப்பேற்க வேண்டும். (எந்ததொரு தலைவரும் தங்களால் நிகடிநந்த தப்புக்காரியங்களுக்கு பொறுப்பேற்று தாங்கள் வகித்து வரும் பதவிகளை ராஜினமா செலுந்ய வேண்டும்.)
- பொதுச் சேவையில் இருக்கும்போது, தங்களின் பொது வாடிநக்கை நிலைமையை பொது மக்களுக்கு அறிவிக்க வேண்டும். அவர்கள் தங்கள் நடவடிக்கையின் முடிவுகளை பொது மக்களின் பார்வைக்கு வைக்க வேண்டும்.

(உதாரணம்: ஒரு பொது நல சேவகன், அவனின் தகுதிக்கு மீறி 'வாடிநந்தால்' அவர்கள் கண்காணிக்கப்படுவார்கள். அதாவது தேசிய லஞ்சசொழிப்பு இலாகா)

- அதிகாரப்பூர்வ இரகசிய சட்டத்தை மறு பரிசீலனை செந்நுதால்தான் நாட்டின் இரகசியங்கள் பாதுகாக்கப்படும். இச்சட்டம் பொதுச் சேவையாளர்களையும், அரசியல் தலைவர்களையும் அவர்கள் செந்நுயும் ஊழல்களில் இருந்து பாதுகாக்கப் பயன்படுத்தக் கூடாது. (மற்ற ஜனநாயக அரசாங்கங்கள் போல நமது நாடும், தரத்தைப் பின்பற்ற வேண்டும்.)
- அரசாங்க மந்திரியாக அல்லது இலாகா அதிகாரியாக இருந்து பரிசுகள் பெற்றால் (RM5,000 மேல்) அவற்றைப் பிரகடனப்படுத்த வேண்டும். வழங்கப்பட்ட பரிசு தனி நபருக்கில்லாமல், மாநிலத்திற்குக் கொடுக்கப்பட வேண்டும். ஆனால், அதனை மந்திரி எடுத்துக்கொள்ள விரும்பினால், அவர் அதனை நடப்பு விலைக்கு அரசாங்கத்திடம் இருந்து பணம் கொடுத்து வாங்கிக்கொள்ள வேண்டும்.

02 | எல்லா தரப்பினருக்கும் சமுதாய நீதி

எல்லா அடிப்படை விதிமுறைகளின்படி மக்களை இன அடிப்படையில் பார்க்காமல், ஏழை மக்கள், ஒதுக்கப்பட்டவர்கள், பொருளாதார வசதி குறைந்தவர்கள் என்று பார்க்காமல் அவர்களின் தேவைக்கேற்ற உதவிகளை வழங்கி பாதுகாப்புக்கொடுக்க வேண்டும். சரிசமமான சமுதாயத்தை உருவாக்கி நடப்பு வாடிநந்தை முறைக்கு ஏற்ற ஊதிய உயர்வு வழங்க வேண்டும்.

அவரவர் தகுதிக்கு ஏற்ற வீடுகள் வழங்குவதில் முக்கியத்துவம் கொடுக்க வேண்டும். வீட்டு மனை திட்டங்கள் நிறைய

உருவாக்குதல் அவசியம். அவற்றை பொருப்பு மிக்க, அக்கறையுள்ள அரசாங்கத்தால்தான் செலுத்ய முடியும்.

(NEP) புதிய பொருளாதாரத் திட்டம் மலேசிய மக்களைத் திருத்த முடியாத சமுதாயமாக உருவாக்கிவிட்டது. ஆதலால், இந்தத் திட்டத்தை அரிசியல் ரீதியில் இருந்து அகற்றப்பட வேண்டும். 1991ஆம் ஆண்டு உருவாக்கப்பட்ட (NEP) புதிய பொருளாதாரத் திட்டத்திற்கு மாற்றுத் திட்டம் கொண்டு வர இருந்த முயற்சியும் தோல்வி கண்டது. இன்னும் அதன் மீதுதான் கவனம் செலுத்துகிறார்கள். மேலும் (NEP) என்றால், பல தரப்பினருக்கும் பல அர்த்தங்களைக் கொடுக்கிறது. யாரிடமும் கேட்க முடியாத சிறப்பு உரிமைகள் மலாடூக்காரர்களுக்கு எப்பொழுதுமே இருப்பதாக நம்பப்படுகிறது. இதுவே மற்ற தரப்பினர்களுக்கு, நியாயமற்றதாகவும் ஒதுக்கப்பட்டுவிட்டதாகக் கருதப்படுகிறது. மக்களிடையே பிளவு ஏற்படாமல் ஒற்றுமைப் படுத்த வேண்டும்.

இவற்றைக் கவனத்தில் கொண்டு, கீத்தா கீடநக்கண்டவாறு முன்மொழிகிறது.

- குறைந்தபட்ச வருவாடூ, மாதத்திற்கு RM1200 என அறிமுகப்படுத்துதல். (இதைப் படிப்படியாக பலதரப்பட்ட பிரிவினருக்கும் அறிமுகம் செலுத்ய வேண்டும். உதாரணம்: ஆரம்பக் கட்டமாகத் தோட்டத் தொழிலாளர்களுக்கு)
- வறுமைக்கோட்டின் கீடந இருப்பவர்களுக்கு மாத வருமானம் RM800 அல்லது அதன் கீடந ஏழைகளுக்கும் ஊனமுற்றவர்களுக்கும் மாதம் RM400-ம் தொழில் பயிற்சியும் அளிக்க - கித்தா- கோரிக்கை வைக்கிறது. இப்பொழுது நடைமுறையில் இருக்கும் முறையான ஏழைகளுக்கும் உடல் ஊன முற்றோருக்கும் ரொக்கப்பணம் கொடுப்பது அதிகப் பிரச்சனைகளை அரசியல் ரீதியாகக் கொண்டு வருகிறது.
- குடியிருப்பு வாரியம் ஒன்றை அமைத்து, அதன் வழி அவரவர் தகுத்திக் கேற்ற அடிப்படைத் தேவையான சொந்த

மனை, சுத்தமான தண்ணீர், மற்றும் மின்சாரம் வழங்கி 70 விழுக்காடு மலேசியர்களை வீட்டுடைமையாளர்களாக்க வேண்டும்.

- அரசாங்க, தனியார் மருத்துவ சேவை வித்தியாசத்தை குறைக்க வேண்டும். ஒவ்வொரு குடும்பத்துக்கும் சிறந்த நிபுணத்துவ – அவசர மருத்துவ சேவை பெறுவது அவர்களின் உரிமை. (மருத்துவ சேவை ஓர் ஆடம்பர விஷயமல்ல ஆனால் அத்தியாவசியமானது. மில்லியன் மக்கள் இதை நம்பிக் கொண்டிருக்கிறார்கள். விலைவாசி உயர்வால், நிறைய பேருக்கு நல்ல மருத்துவ சேவை கிட்டவில்லை. நிறைய நிதிகளைத் தேவையில்லாத திட்டங்களுக்கு படைத்துறை (ஹசஅல) அளிக்காமல், மருத்துவத் துறைக்கு செலவு செலுத வேண்டும்.)
- உயர்ந்து கொண்டிருக்கும் பணவீக்கத்தை ஈடு கட்டுவதற்கு (EPF) ஊழியர் சேம நிதிக்காக கொடுக்கப்படும் ஆண்டு டிவிடண்ட் 8 விழுக்காட்டுக்கும் குறைவாக இருக்கக் கூடாது.
- (NEP)– க்குப் பதில் “பூமி புத்திரா ஆதரிக்கும் திட்டம்” அமைத்து, உதவி தேவைப்படுகின்ற எல்லா பூமிபுத்திரா மக்களையும் அடையாளம் காண வேண்டும். சபா, சரவா பூர்வகுடும்பங்களையும் சேர்த்து இந்த ஆதரவு உண்மையானத் தேவைகளை அடிப்படையாகக்கொண்டு இயங்க வேண்டும். மற்ற ஜாதி, இன, அரசியல் நோக்கமில்லாமல் இருக்க வேண்டும். (உதாரணத்திற்கு மலிவு விலை வீட்டுத் திட்டத்திற்கு கழிவு கொடுக்க வேண்டும். ஆடம்ப அடுக்கு மாடி வீடுகளுக்கு அல்ல)
- “சமுத்துவ வாடாநுப்பு வாரியம்” அமைத்து, அத்தியாவசியத் தேவைகளைக் கையாள வேண்டும். ஏழை – பணக்காரர் (இருக்கிறவர்–இல்லாதவர்) இடையே உள்ள வித்தியாசத்தைக் குறைக்க வேண்டும். இந்த வாரியம் அரசாங்கத்திற்கும் பேரரசருக்கும் மேற் குறிப்பிட்ட பிரச்சனைகள் பற்றி ஆலோசனை வழங்கி அவை அனைத்தையும் நடைமுறைக்குக்கொண்டு வந்து, நல்ல

முறையில் அமுல் படுத்த வேண்டும். இந்த வாரியம் இதன் சிறப்பு முக்கியத்துவத்தையும் நோக்கத்தையும் உறுதிப்படுத்தும் பொறுப்பை ஏற்கும். பிறகு இதன் அமலாக்கத்தைக் கண்காணித்து NEP யின் பலவீனம் என்று கருதப்படுகின்ற ஒதுக்கப்பட்ட செயல்கள், அதிகாரத்தைத் தவறாகப் பயன்படுத்தியது மற்றும் ஊழல் ஆகியவற்றை ஒழிக்கப்பாடுபடும்.

- பெல்டா/பெல்க்ரா ஆகிய திட்டங்களில் இந்தியர்களின் எண்ணிக்கையை தோட்டத்துறைகளில் உயர்த்த வேண்டும். இத்துடன் மற்ற மாநிலங்களில் உள்ள பூர்வகுடி மக்களையும் சேர்க்க வேண்டும்.
- வறுமையில் வாடும் மலேசிய இந்தியர்கள் மீதும் சபா, சரவாவைச் சேர்ந்த பூர்வகுடி மக்களுக்காக சிறப்பு கண்காணிப்பு மேற்கொள்ளப்பட வேண்டும்.
- மலேசியாவில் பிறந்த எல்லோருக்கும் விரைவாக மை காட் அடையாள அட்டை வழங்கப்பட வேண்டும். அதற்காக அவர்களின் பெற்றோர் / உறவினர்கள் கொடுக்கும் ஆதாரங்களே போதுமானது. இதில் இந்தியர்களும் மற்றும் முறையாகப் பதிவு செலுத்தாத -பிறப்பு பத்திரங்கள் இல்லாதவர்களும் அடங்குவர்.
- சபா, சரவா மக்களுக்கு முக்கியமான திட்டங்கள் அமைக்கத் தேவைப்படும் நிதியை நேரடியாகச் சேர்க்க வேண்டும்.
- வெளிநாட்டு பணியாளர்களைக் கண்காணிக்க ஒரு நிறுவனத்தை உண்டாக்கி அமுல்படுத்த வேண்டும். எதிர்வரும் காலங்களில் முதலாளிமார்கள் இந்த சிறப்பு நிறுவனத்தோடு தொடர்பு கொண்டு அதிகாரப்பூர்வத் தகுதிகளைக் கேட்டுப்பெற வேண்டும். நம் நாட்டின் சில பகுதிகளுக்கு பணியாட்கள் தேவை எனும் கருத்தை மறுக்க முடியாது. ஆனால், அவர்களைக் கொண்டு வருவதற்கு முன், சரியான திட்டங்களும் கண்காணிப்புகளும் தேவை. இப்பொழுது அமுலில் இருக்கும் முறையோ லாபத்தை அள்ளிக்கொடுக்கிறது. ஆனால், அதே சமயத்தில் இந்த வெளி நாட்டுப்பணியாட்கள்

அதிகத் தொல்லைகளுக்கு ஆளாகிறார்கள். சில நேரங்களில் சில பேரிடமிருந்து இது தொடர்பாக அதிகக் கட்டணங்களும், வரி விதிப்புகளும் அளவுக்கு அதிகமாக இருக்கிறது. இது தடுக்கப்பட வேண்டும். இந்த செலவினங்கள் அத்தனையும் பணியாட்களின்மேல் விழுகிறது. சம்பந்தமில்லாத அல்லது பதிவு பெறாத தரகர்கள், ஏஜண்டாக செயல்படுவதை அறவே நிறுத்திக்கொள்ள வேண்டும் – அகற்ற வேண்டும்.)

- சிறிய நடுத்தர வியாபாரிகளுக்கு நிறைய கடன் உதவிகள் வழங்க வேண்டும் என்பது கித்தாவின் கருத்து. தெளிவான தகுதிகளைப் தெரிந்து எல்லா தரப்பினருக்கும் கிடைக்கும்படி ஆவன செடூய வேண்டும்.

03 | தெளிவான செயலாக்கமிக்க ஆட்சி முறை

அரசாங்கத்தின் அனைத்துத் தீர்வுகள், வருமானம், ஆட்சி முறைகள் எல்லாவற்றையும் பொது மக்கள் பார்வைக்கு வைக்க வேண்டும். இதனால் வீண் விரையம், ஊழல், போன்றவற்றைத் தடுக்கலாம். அரசாங்கம் எல்லாவற்றிலும் தெளிவாக இருந்தால், மக்களுக்கும் அரசாங்கத்தின் மீது நம்பிக்கை வரும்.

இதை மனதில் கொண்டு கித்தா பின்வருமாறு வேண்டுகிறது.

- அரசாங்கத்தின் அனைத்துத் தீர்வுகள், வருமானம், ஆட்சி முறைகள் எல்லாவற்றையும் பொது மக்கள் பார்வைக்கு வைக்க வேண்டும். இதனால் வீண் விரையம், ஊழல், போன்றவற்றைத் தடுக்கலாம். அரசாங்கம் எல்லாவற்றிலும் தெளிவாக இருந்தால், மக்களுக்கும் அரசாங்கத்தின் மீது நம்பிக்கை வரும். இதை மனதில் கொண்டு கித்தா பின்வருமாறு வேண்டுகிறது.

- ஏற்றுமதி இறக்குமதி அனுமதி சீட்டை ஒழிக்க வேண்டும். ஏனென்றால் இதனால் கார் மற்றும் சேவைகள் செலவினங்களின் விலைகள் உயருகின்றன.
- அரசாங்கத்தின் பொதுச் சேவை இலாகாவை மறு சீரமைத்து, தேவையற்றப் பகுதிகளை அகற்ற வேண்டும். கொஞ்ச நாட்களுக்கு ஆட்குறைப்பு செட்யூய வேண்டும். தற்பொழுது சேவையில் இருப்பவர்களை மறு பயிற்சி யளித்து மற்ற மற்ற பகுதிகளுக்கு சேரையாற்ற வேண்டும். இந்த பொதுச் சேவை இலாகாவை சுதந்திரமாகவும் எந்தப் பாகுபாடுமில்லாத அங்கமாகவும் செயல்பட வைக்க வேண்டும். ஆனால், இப்பொழுது இந்த இலாகாவை அரசியல் ஆயுதமாக பயன்படுத்தப்படுவதைத் தகர்த்தெறிய வேண்டும்.
- சமநிலையான வரவு செலவு திட்டத்தை திரும்பப்பெற
 - i. வருவாடறு கணக்குகளை தெளிவாகத் திறந்து வெளிப்படையாக இருந்தால், வீண் செலவு, ஏமாற்று வேலைகளை தவிர்க்கலாம்.
 - ii. தனியார் நிறுவனங்களுக்கு வழங்கிய வருமான வரிவிலக்குக் கழிவு உதவித்தொகை ஆகியவற்றை மறு பரிசீலனை செட்யூய வேண்டும்.
 - iii. கித்தாவின் கருத்துப்படி உதவித்தொகை, எந்த தனியார் நிறுவனங்களுக்கும் கொடுக்காமல் அவர்களே தனித்துச் செயல்பட்டு நாட்டு வளத்துக்கு உறுதியாக இருக்க வேண்டும்.

04 | நிர்வாக மறு மலர்ச்சி

சிறந்த நிர்வாக முறைகள் தேவைப்படுகின்ற நீதித் துறை, காவல் துறை மற்றும் அரசு ஊழியர்களின் சேவை மையம் எல்லாவற்றுக்கும் பரிகாரம் காணப்பட வேண்டும்.

இதைக் கருத்தில் கொண்டு கித்தா இப்படி யோசிக்கிறது:-

- அனைத்து நீதி சட்டங்களையும் ஆடநுவு செடநுது தேவையில்லாத, நீதி மன்றத்துக்கு ஒவ்வாதவற்றை நீக்கவும்.
- மலேசியா லஞ்சஒழிப்புக் கமிஷனை மறு சீரமைத்து, தனித்து, சுதந்தரமாகச் செயல்படச் செடநுயவேண்டும். இப்படிச் செடநுவதனால் புற்றுநோடநுபோல் பரவும் லஞ்ச ஊழலைத் தடுக்கவும் இயலும்.
- காவல் துறையினரின் ஒழுங்கீனத்தையும் முறைப்படுத்த சுதந்திரமான முடிவுகள் எடுக்கும் கமிஷனை அமைக்க வேண்டும்.
- சட்டத்துறை தலைவர் அலுவலகத்தையும் மறு சீரமைப்புச் செடநுய வேண்டும். அரசு தலைமை வழக்கறிஞர் தலைவராக பொறுப்பு வகிக்க வேண்டும்.
- சட்டத்துறைத் தலைவர் அரசு சட்டத்துறை ஆலோசகராகவும் மக்களவை உறுப்பினராகவும் இருக்க வேண்டும்.
- நமது தேசத் தந்தைகள் கனவு கண்ட மாதிரி, தேசிய கோட்பாடு நீதிமன்றம் அமைத்து சட்டத்தை திருத்துச் சொல்லி, நீதியை நிலை நிறுத்தி, கட்டொழுங்குகளையும் அதன் சிறப்புகளையும் எடுத்துக்கூறி நிலை நிறுத்த வேண்டும். (இன்று இருக்கும் நீதிபதிகளோ அரசியல் சம்பந்தப்பட்ட விஷயங்களையோ, மத சம்பந்தமான விஷயங்கள் அடங்கிய பிரச்னைகளைக் கையாள தயக்கம் காட்டுகிறார்கள். பல்லின மக்கள் வாழும் நாட்டில் இம்மாதிரியான பிரச்னைகள் எழும். அதை மக்களுக்குத் தெளிவாக ,சுமுகமாகக் கையாள இந்த நீதிமன்றங்கள் அவசியம். இந்த நீதி மன்றம் விவரம் புரியாத மக்களுக்கு மனச் சங்கடங்களை உண்டாக்கும் போராட்டப் பிரச்னைகளுக்குத் தீர்வு காண அரசுக்கு உதவியாக இருக்கும். அரசாங்கத்திற்கு பல திட்டங்களை வடிவமைக்கவும் இந்த நீதி மன்றம் அவசியம்.)

05

கல்வியில் மறு மலர்ச்சி

அரசியல், மத இடிபாடுகளில் இருந்து, கல்வி தனித்து இயங்க வேண்டும். நாட்டின் ஒற்றுமைக்கும், மக்கள் நலனுக்கும் கல்வி அதிக பங்களிக்க வேண்டும்.

ஆதலால் கித்தா பின்வருமாறு வேண்டுகிறது:

- தேசிய பள்ளிகளை மறு ஆக்கம் செலுதய வேண்டும். இது பெற்றோருக்கு ஆர்வத்தைத் தூண்டும். 1960 - 70களில் சிறிய அளவில்தான் இதுபோன்ற தேசியப் பள்ளிகள் இருந்தன.
- மேற்குறிப்பிட்டப்படி சொல்லி இருந்தாலும், கித்தா பெற்றோர்களின் முடிவைப்பாதுகாக்கக் கடமைப்பட்டிருக்கிறது. அதாவது தங்கள் பிள்ளைகளை தேசிய மாதிரி பள்ளிக்கு அனுப்புவது விருப்பத்தைப் பொறுத்தது. அதே சமயத்தில் எல்லா தேசிய மாதிரி பள்ளிகளையும் தேசிய பள்ளிகளாக மாற்றுவது அவரவர் தேர்வே தவிர நெறுக்காதீர்கள்.
- தங்கும் வசதி பள்ளிகளையும், மாரா ஜூனியர் சைன்ஸ் கல்லூரிகளையும் தகுதி யுள்ள எல்லா மாணவர்களுக்கும் திறக்க வேண்டும். இதன் வழி பல இன மாணவர்களுடன் கல்வி கற்கும் சூடிநிலை உருவாகி, அவர்களிடையே நல்ல புரிந்துணர்வுகளை ஏற்படுத்தி பூமி புத்ரா மாணவர்களும் போட்டி மனப்பான்மையோடு படித்து கல்வித் தரத்தை உயர்த்த வேண்டும். இதற்காக, வெளி நாட்டு ஆசிரியர்களைத் தருவிக்க வேண்டும்.
- கல்வி நிபுணத்தவர்கள் மட்டுமே புத்தகங்களை, பாடத் திட்டங்களை மற்றும் போதிக்கும் கருவிகளை நிர்ணயம் செலுதய வேண்டும். கல்வியை அரசியல் விளையாட்டுக்குப் பயன்படுத்த வேண்டாம்.

- இந்த 21-ம் நூற்றாண்டுக்கு ஏற்ப தேசியப் பாடத் திட்டம் திறமைகளுக்கு ஏற்றவாறு அமைய வேண்டும். இது மலேசியாவைப் பொருளாதாரத் துறையில் அகில உலக முன்னணிக்குக் கொண்டு செல்லும். விஞ்ஞானம், கணிதம், தத்துவம், நன்னெறி ஆகியவை ஆரம்பக் கல்வியின் அடிப்படையாக இருக்க வேண்டும்.
- தனியார் கல்வித்துறை சுதந்தரமாகவும், நியாயமாகவும் நடைபெறுமானால் அதன் தரமும் எண்ணிக்கையும் முழுமை பெறும். தரத்தைப் பார்க்கவும் எண்ணிக்கையைப் பார்க்கக் கூடாது.
- ஆங்கில மொழியை சர்வதேச மொழியாகவும், தேசியப் போட்டித் தன்மையை வலுப்பெறச் செடூயும் கருவியாக ஆக்க வேண்டும். ஆகவே, முறையான ஆங்கில போதனை வாயிலாக கற்றல், கற்பித்தல் வளம்பெறச் செடூய வேண்டும். ஆதலால், பாடங்களை ஆங்கில மொழியிலேயே போதிக்க முயற்சிகள் எடுத்து முன்னேற்றப் பாடுபட வேண்டும்.
- நம் நாட்டின் கல்வி முறையில் அளவுக்கு அதிக மைய அதிகார ஒருமிப்பு கொண்டிருக்கிறது. அடிக்கடி கல்வி செயல் திட்டங்கள் மாற்றப்படுகின்றன. மேலும் சேதமடையாமல் இருக்கக் கல்வித்துறை தலைமைத்துவத்தின் ஆட்சியை ஒருமுகப்படுத்த வேண்டும் என்பது எங்களது வேண்டுகோள் – ஆலோசனை. இப்படிச் செடூவதால் மாநில கல்வி இலாகாவுக்கு அதிக அதிகாரம் இருக்கும். இதனால் கல்வியின் தரம் அவரவர் அதிகாரத்தில் அடங்கி இருக்கும். மேலும் இப்பொழுது நடைமுறையில் இருக்கும் கூட்டுறவு அரசியல் சட்ட அமைப்பின் கீழ் இயங்கும் கல்வி பொறுப்போடு இணைந்திருக்கும்.
- தனியார் பள்ளிகளை (உதாரணம்: அனைத்துலகப் பள்ளி, மத போதனைப் பள்ளிகள்) ஊக்குவிக்கப்பட வேண்டும். அதை விடுத்து நிறைய கட்டுப்பாடுகளை விதிக்கலாகாது. மாறாக அதன் கல்வித் தரத்தை முக்கியப் பாடங்களான மலாடூ மொழி, ஆங்கிலம், விஞ்ஞானம் மற்றும் கணிதம் ஆகியவற்றின் தரம் காக்கப்பட்டாலே போதுமானது.

06

பொருளாதார மறுமலர்ச்சி

மக்களவைக்கு தரமான உறுப்பினர்களைத் தேர்வு செய்நுவதற்குப் பதில் (திறன்பெற்ற) திறமைசாலிகளை உறுப்பினர்களாகக் கவர்வதில் புதிய திட்டங்களையும் ஊதியத்தையும் ஊக்குவித்தல்.

- அமைச்சர்களின் ஊதியத்தை அதிகரிக்கவும் அவர்களைக் கவரவும் – தனியார் துறையில் இருக்கும் ஊழியர்களை ஆதரித்தல். இதன் மூலம் அமைச்சர்களின் கூடுதல் வாடநூப்புகளையும் திட்டங்களையும் பெற முடியும்.
- போட்டி எதிர்ப்பு முறையும் அதன் தொடர்பாக அரசு சார்பற்ற முறையில் ஏற்படுத்தவும் தொடர்பு படுத்துவும் வாடநூப்புகளை ஏற்படுத்தவும் ஊக்குவித்தல்.
- பண நிர்வாக வாடநூப்புகளை அதிகரிக்கவும் புதிய முதலீடுகளை உருவாக்கவும், பொருளாதார வளர்ச்சியை மேம்படுத்தவும் குறைந்த வருமானம் பெறுவோரின் ஊதியத்தை உயர்த்த ஏற்ற நடவடிக்கைகளை மேற்கொள்ளுதல். (புதிய வரிச்சலுகைகளை அறிமுகப்படுத்தலும் வயதுக் கட்டுப்பாடு (வரம்பு) மற்றும் புதிய வேலை வாடநூப்புகளை தேட வேண்டிய அவசியம் ஏற்படுகிறது. இதன் கருத்து இயல்பானது. நமது வயது கூடும்போது, நமது வருமானம் பெருகுகிறது. வரிச்சலுகை 25 முதல் 35 வரையில் இயல்பாக அதிகரிக்கும். சிறு வயதில் வரி செலுத்தும் விகிதம் குறைவாகவும் வயது ஏற ஏற அதிகரிக்கவும் வாடநூப்பு உண்டு. வயது கூடும்போது சுமையின் காரணமாக வேலை பளுவும் அதிகரிக்கிறது.)

07 | அரசியல் மறு மலர்ச்சி

அரசியல், மத இடிபாடுகளில் இருந்து, கல்வி தனித்து இயங்க வேண்டும். நாட்டின் ஒற்றுமைக்கும், மக்கள் நலனுக்கும் கல்வி அதிக பங்களிக்க வேண்டும்.

ஆதலால் கித்தா பின்வருமாறு வேண்டுகிறது:

- தேர்ந்தெடுக்கப்பட்ட அனைத்து தலைவர்களும் தங்கள் சொத்து விவரங்களை அறிவிக்க வேண்டும்.
- மேற்கொண்டவற்றைக் கருத்தில் கொண்டு கித்தா (KITA) இதனை முன்மொழிகிறது. கூட்டரசு மாநிலங்கள் மூலம் குறைவான வருமானத்தையே பெறுகின்றன. இந்த மாநிலங்கள் எதிர்க்கட்சிகளின் வசம் இருப்பதால் எவ்விதப் பயனும் பெறுவதில்லை. இதன் காரணமாக கூட்டணி அரசாங்கம் இம்மாநிலங்களிடமிருந்து வட்டித்தொகையைப் பெற்று இதர மாநிலங்களுக்குப் பிரித்துக்கொடுக்கிறது. இது நேர்மையற்ற முறையாகவும் ஜனநாயகத் தன்மையாகவும் அமையவில்லை. நாம் மேற்கண்ட முறையைச் சரி செலுதயவும் மாநிலம் மற்றும் கூட்டரசு முறையை அறிதல். இதன் தொடர்பாக எண்ணெடூ வருமானத்தை கித்தா (KITA) 5 விழுக்காடு அரசு சலுகையின் 1975 ஒப்பந்த முறையை வலுப்படுத்த முடியும்.
- கூட்டரசு மற்றும் மாநில அரசுகளின் அதிகாரத்தை ஆலூவு செலுதயவும், பகிர்ந்தளிக்கவும் சரியான முறையில் பங்களிப்புச் செலுதல்.

- சட்டப்பேரவை / மாநிலங்கள் அவையில் தனித்துவ நபர்களைத் தேர்ந்தெடுக்கவும் ஊக்குவிக்கவும், மக்களவை உறுப்பினர்கள் புதிய கொள்கைகளை மேற்கொள்ளவும் புதிய சட்ட முறையை அமலாக்கம் செடிநுதல்.
- கோலாலம்பூர் மாவட்ட மன்றம் மற்றும் மாவட்ட மன்றங்களின் மேயர்களையும் மாவட்ட மன்ற உறுப்பினர்களையும் மக்களே தேர்ந்தெடுக்க அதிகாரம் வழங்குதல். இதன் நீண்ட நாள் முறையினால் மாவட்ட நிர்வாக அமைப்பு முறையை மேம்படுத்த முடியும். இதன் மூலம் கூட்டரசு அமைச்சரின் தலையீடு தேவையின்றி போடிநுவிடும் / தவிர்க்க முடியும்.
- மாநில முதல்வர், மந்திரிபுசார் மற்றும் பிரதமர், பதவிகள் நியமனம் குறைந்த பட்சம் 2 முதல் 5 ஆண்டுகளுக்கு மட்டும் இருத்தல் வேண்டும்.
- RM 100 மில்லியன் தேர்தல் நிதி. இந்த நிதியை அரசு கட்சிகள் பெறுவதற்கு விதியை ஏற்படுத்தல் வேண்டும். இதன் மூலம் கடந்த பொதுத் தேர்தலில் 5 விழுக்காடு வாக்குகளைப் பெற்ற கட்சிகளுக்கு மட்டும் இந்த நிதியைப் பகிர்ந்தளிக்க முடியும்.
- அரசியல் மூலம் கிடைக்கப்பெறும் நிதியை பகிர்ந்தளிக்கவும், தொடர்பு படுத்தவும் ஏற்படுத்தவும்
- மக்களின் அதிகாரத்துவத்தையும் தற்போதைய நிலையைத் தற்காக்கவும் ஏற்படுத்துதல். அதன் பதவியை ஏற்படுத்தலும் உறுதிப்படுத்தலும்.

08 | தனித்து வாடிநவதும், சுதந்திரமும்

சுதந்திரப் பிரகடனத்தில் குறிப்பிடப்பட்டுள்ள தனித்துவ கொள்கைகளைப் பாதுகாக்கவும் – உடனடியாகப் பாதுகாக்கவும் அரசாங்க ஊழியர்களின் தரத்தை மேம்படுத்தவும்.

- மேற்கண்ட கூற்றுகளை மனதில் நிறுத்தி, கித்தா பின்வரும் கூற்றுகளையும் முன் மொழிந்துள்ளது.
- அரசாங்க ஊழியர்களின் உரிமையை பாதுகாக்கவும், ஆணையை வலுப்படுத்தவும் சட்ட முறையை உறுதி செடநுதும் இஸ்லாமிய மதத்தை மதித்து நடக்கவும்.
- வெளி நாட்டில் பணியாற்றுபவர்களின் குறிப்பாக இளையோர்களைக் கவர்வதிலும் அவர்கள் வெளி நாடுகளுக்கு சென்றுவிடுவதைத் தடுக்கவும் கலை கலாசாரங்களை பெருக்கவும், ஊக்கப்படுத்தவும் செடநுதல். தனித்துவ நடவடிக்கைகளின் வழி இந்நிலையை மாற்ற முடியும்.

09 | மலேசியாவின் பொடநுயான ஒற்றுமை

துரித முயற்சி எடுக்க வேண்டும். உதன்வழி நீண்டகாலமாக மனதை நோகடிக்கக் கூடிய இன- மதப் பிரச்சனைகளுக்குத் தீர்வு காணலாம். மெடநுயான ஒற்றுமைக்கு ஒரே ஜாதி மதமாகத்தான் இருக்க வேண்டும் என்பது அவசியமில்லை. ஆனால், ஒரே நாட்டு பிரஜைகளாக ஒற்றுமையாகவும் இருக்கலாம்.

மலாடநு இனத்வர்கள் எண்ணிக்கையில் பெரும்பான்மையில் இருப்பதால் அவர்கள்தான் முன் செல்ல வேண்டும் என்றில்லை. சுதந்திரம் வாங்கும்போது மலாயாவில் பலஇன, சமயத்தை சார்ந்தவர்களும் இருந்தார்கள் என்பதை மலாடநுக்காரர்கள் ஒத்துக்கொண்டு மனதில் நிறுத்த வேண்டும். இதுவே தொடர்ந்து இருக்க வேண்டும்.

இதை மனதில் கொண்டு கித்தா பின்வருமாறு வேண்டுகிறது.

- இனத்தொடர்பு சட்டத்தை உருவாக்கி இந்நாட்டின் இன வாக்குவாதபிரச்சனைகளை கடுமையாகக்கையாள வேண்டும். வெறுப்புக் குற்றவியல் செஷுபவர்களையும் கண்டிக்க வேண்டும். பல இன மக்கள் வாழும், நம் மலேசியா போன்ற நாட்டிற்கு மிகமிக அவசியம். சுதந்தரமான பேச்சகருக்கும் இன வாக்குவாதங்களுக்கும் நிறைய வேற்றுமை இருப்பதை நாம் எப்பொழுதுமே உணர்வது அவசியம். தன் முனைப்பு மன்றம், ஒற்றுமை மேடைப்பேச்சு என்ற போர்வையில் நடக்கும் இன வெறி கலந்த நிகடிநச்சிகளை தகர்த்தெறிய வேண்டும். ருக்குன் நெகாரா கோட்பாட்டை அன்றாட வாடிநக்கையில் கடைப்பிடிக்க வேண்டும். அரசாங்கம்தான் இதற்கு தலைமை தாங்க வேண்டும்.
- கடந்த 50 வருட காலமாக ருக்குன் நெகாரா கோட்பாட்டை, இதுவரை ஒரு வாடிநுப்பாட்டுரையாகத்தான் பயன்பட்டு வருகிறது. கித்தா இந்த கோட்பாடுகளை நாட்டின் வளர்ச்சிக்குப் பயன்படுத்தப் பாடுபடும்.
- மதங்களிடையே, புரிந்துணர்வை ஏற்படுத்த ஒரு குழு அமைக்க வேண்டும்.
- சபா, சரவாக்கிலிருக்கும் பயண கட்டுப்பாட்டை அகற்ற வேண்டும். இந்தக் கட்டுப்பாடுகளை அரசியல் தலைவர்கள் தவறாக பயன்படுத்தி, பிற மலேசியர்கள் அம்மாநிலத்திற்கு தேர்தல் சமயங்களில் செல்ல அனுமதிப்பதில்லை.

10 | மலேசியர்கள் தங்கள் ஆற்றலை அறிய உதவுதல்

எல்லா மலேசியர்களுக்கும் நியாயமான பொருளாதார திட்டங்களும் அரசியல் வாடிநுப்புகளை சமமாகக் கிடைப்பதை உறுதிப்படுத்தவும். இதன் மூலம் அது கிடைப்பதற்கும் பெறுதற்கும் பின்வரும் கூறுகளை மேற்கொள்ள வேண்டும்.

- தேசிய பாதுகாப்பு நிதியை எண்ணெயு மற்றும் எரிவாயு மூலம் கிடைக்கும் வருவாயைக்கொண்டு உருவாக்குதல். எதிர்காலச் சந்ததியினர் நன்மை பெறவும், பயன்பெறவும் மனிதவளம் மேன்மை பெறவும் உறுதி செலுத்தல். மேம்பாட்டுத் திட்டங்களையும் தவிர்க்க
- கிராமமப்புற மற்றும் நகர்ப்புற மக்களின் வாடிநவு நலம்பெறுவதற்கான அறிவு மற்றும் தொழில் நுட்ப முறைகளை அறிதல். அரசு இதன் மூலம் பயன்பெறவும் ஒரு தெளிவு நிலையை அடையவும் உதவி செலுத்தல்.
- அனைத்து மலேசியர்களும் நம் உள்ளூர் வாடிநுப்புகளைப் பயன்படுத்த வழி காணுதல். 50 ஆண்டுகளில் அனைத்து சமுதாயத்தினரும் குறிப்பாக மலேசியர்கள் தங்களுக்குக் கிடைக்கப்பெற்ற வாடிநுப்புகளையும் உயர்ந்த நிலையையும் உணர்வர். கித்தா திட்டங்களிலும் சமுதாய வாடிநுப்புகளையும் கிடைக்கப்பெறவும்.
- கித்தாவின் மூலம் புதிய எதிர்பார்ப்புகளையும் தரமான வேலை வாடிநுப்புகளையும் சேவைகளையும் உறுதிப்படுத்த முடியும். இதன் வழி நம் திட்டங்களை அமுல்படுத்தி மலேசியாவை ஒரு சிறந்த நாடாக உருவாக்குவதில் வெற்றி பெற முடியும்.

MANIFESTO KITA

| KADAZAN |

ONU TOLUO MALAYSIA?

- Koimaan au avagkang nogontian do oindamaan.
- Kopioduan bansa om ugama nga noikot nakalaat.
- Pongindopuan nga natagakan do kobulihan monongkibaa.
- Ohivang piahatan do pandapatan.
- Pogun osusa mantad pogiduan do pukuon (kousinan).
- Koupisan kiguno – sistim balajalan, Kuut, Pakalajaan Kopolintaan om Pulis – nga momoguno agaza kaahanan.
- Pomogunaan undang-undang om kohulumatan montok kopotutan tuhun nga ogumu noidu.
- Sistim do monoizuk om popiandang, kitonggungan montok kinalaja om katahang, ii tanda do pomogunaan demokrasi, nga osomok nopuhas.
- Susuap om abaabazan pogiuman-mokisiva nga nokohogos, kapanaak alat taantakan.
- Pibaasan poingimatu kabansaan om piuvahan pulitik nga nokoinsiba kumaa iso gontob ii komozon azamut, om au kasakadai do popomogot pomolintaan.

MANIFESTO KITA

KITA otumbazaan do pogun tokou momoguno do poimbanan disido om gumuhi kumaa dimpoton tagazo do Tama Minonimpuun. Kootulan pisompuuvan (Federal Constitution), prinsip ngaavi kaanu miboos om milunding, ii ngaavi pibaasan ii minonoodo do tountud do mogigizon ogumu bansa, mositi momoguno do kootulan tonudon do papatantu do dimpoton pogun tokou.

Malaysia notoodo sabaagi iso demokrasi kavavagu toi sekular okon ko tumanud kootulan agama om KITA monopot kumaa prinsip ngaavi diti. KITA opintod do manaak suvai polisi ii kogompit do kotumbazaan om dimpoton dosido sabaagi au adahaan, obinglati om momoguno demokrasi. KITA tomoimo momoguno kootulan ii manaak ponoizukan om kopiandangan.

KITA mamadandi do momogompi kopotutan montok toinsanan tuhun Malaysia id sunduvan do Kootulan Pisompuuvan.

KITA poinsoadia do manakadai:

01 | POMUUANAN KITONGGUNGAN, OUHI OM OBULI HANSANON

Gamut do sabap kosusaan nopo dotokou id pulitik nga au nabaau pomuuanan pulitik. Momumuan dotokou om tuhun pakakalaja kopolintaan nga ahaid no nogontian do tuhun pulitik ii mongoi nopo montok sondii.

Otumbazaan tokou do Malaysia apatut kaanu komogoton. Momoguno tokou momuan pulitik ii mizon om momolinta mozo kootulan tavasi. Apatut zioho do kitonggungan om ouhi montok onu nopo koimaan dioho. Apatut zioho do mingisom do mogovit kovosian kumaa upis dioho.

Miampai diti, KITA mangatag:

- Momumuan ii au katanud do gontob tavasi mositi kitonggungan montok koimaan dioho. (nung momuan kahasa mantad ponodaan kahasaan, mositi zioho humapas mantad upis dioho om tumood mantad kalaja dioho.)
- Poingigit ngaavi kalaja id upis kivao iso kalaja do popovuhai do onu komaan kogompit kalaja ginumuan dioho. Moisti do aiso suvai toinaon suvai ko kalaja noigitan. Mositi kitonggungan zioho montok koimaan dioho kumaa ginumuan om mositi sumimba onu tudizo onu nopo ponoizukan ii apatut kumaa upis dioho. (Montok poombitanan, poingigit id upis ginumuan ii mogiigizon kohobi mantad pagangazan dioho mositi sumimba kumaa iso ponoizukan ii toodon di kikuasa kogompit miaga MACC.)

- Undang-undang Tohosok Koupisan (OSA) invoguan moo do taangazan disido totopot tumanud tohosok pogun. Zosido okon ko gunoon mongumohig koimaan nakahasa om tohosok kumaa poingit kalaja koupisan ginumuan om momuuan pulitik. Kopolintaan dokokou nopo nga mositi tumanud do gontob pomolisaan miaga kopolintaan demokratik, id nombo katahangan kivao di onu nopo toinaon.
- Songian maganu titaak toi tanda kaandaman songian poingigit kalaja sabaagi montili kopolintaan toi huguan do upis, toinsanan (hobi RM5,000) mositi pobooson. Sabap iti titaak kumaa do pogun om okon ko songuhun, nung songuhun montili maganu do titaak, isido toi zosido pokionuon momohi mantad do kopolintaan tumanud hoogo do padagangan.

02 | KOOTULAN SOSIAL MONTOK TOINSANAN

Toinsanan polisi ginumuan mositi mumbangan mongumohig om manakadai di mosikin, au nopoduli om ii aiso undovoon montok onu pomogunaan, om okon ko kotinauuan. Id pogiuman do monoodo avavasi mogigizon, gaji mositi kapahud do koinsavaton hoogo pogigizon. Hamin oimouan momohi mositi onuan kozo do pomolotian. Hamin mositi pogumuon, om ii no kopolintaan kitonggungan omkopolintaan obinsianan no kaanu monoodo diti.

NEP pinopibaagi tuhun Malaysia om mositi do iduonmantad id pomolitian pulitik. Atag do mamaganti polisi kavvavagu kotundaan id 1991 nga nakatahang aiso kinoikoto om boos nopo kotundaan kakaal po minting kumaa NEP. Ponoogi vagu, komozon nopo do NEP do baino nga kikomozon misuvai lati kumaa misuvai tuhun. Montok do vookon iti manaak kopotutan

poimbida kumaa do malazu do poompus timpu. Kopotutan ii biion sabaagi au miho iduon. Montok di vookon, iti montok au momoduli om au kosudong. Polisi kivao pogogozoon mositi popisompuu om okon ko popibaagi do tuhun.

Miampai pomusaavan naait, KITA mangatag:

- Popointutun iso gontob gaji sokukuang RM1200/sombuhan. (Iti pointutunon misusuut id mogisuusuvai boogizan: poombitanan, id ponimpuunan miampai gaji do pakakalaja id boogizan pomutanaman.)
- Montok di noikot mosikin, komozon id siiboRM800/sombuhan toi okuang – KITA manaak di tongomosikin om ii nopihadsa do kousinan RM400/sombuhan om manaak pomohudaan pakalajaan. Sistim do baino do manaak pambalazan usin kumaa di tongomosikin om nopihadsa nga noikot inukot sabap kogompitan pulitik.
- Manaak infrastruktur miaga hamin oimuaon momohi, vaig tobolisi om lotolik miampai monoodo kotinanan Pomuhaminan mimpai dimpoton do 70% hamin osinganu do tuhun Malaysia.
- KITA mangatag sokukuang 5% do GDP poobian kumaa kotoinan kohidasan ginumuan moo do kokikip idkotoinaan pongusapan id piahatan boogizan misosondii om ginumuan. Zosido mositi do kopotutan do toisoiso tuhun do maganu kotoinaan kohidasan om osikap. (Kotoinaan kohidasan okonko pokiazaan katapi kogunaan miampai pipio lizong tuhun ii au kaanu do kotoinaan kohidasan poingimatu. Pogumuon kousinan do gunoon kumaa kotoinaan kohidasan om okon ko projek-tangagazo om kousinan doung susumangod.)
- Montok pambalazan EPF nopo nga au okuang 8% sontoun sabap koinsavaton do inflasi toi hoogo baling.

- Mamaganti do NEP miampai Polisi Manakadai Bumiputra, ii mongiho tampat ngaavi momoguno om onu oh sakadai gunoon, id nombo toinsanan bumiputra, kaamung pasok momogun id Sabah om Sarawak mokianu hobi sakadai. Sakadai diti tumanud pokinuon totopot om okon ko kotinauuan toi kogomptian pulitik. (Montok poombitanan, naamot kivao ponguungan pataakon kumaa di mogium hamin tomula, okon ko montok zioho di mogium hamin toi flat tapagon toi sumuang dumadi puu kolob pogun.)
- Monoodo iso Komison Oizo Kosivatan do manalasai ahal pagagazaan om koumbasian poimbida kaamung no popokikip id piahatan di kivao om aiso. Songian di ii kivao pagagazaan aiso kaandangan om songian iti do kavasa? Komison diti monontuduk do kopolintaan om Laja montok ahal ngaavi: om montok nogi kobuuon kapanaan do polisi naait. Komison diti nga kitonggungan do mongiho poingkuo pagagazaan poimbida om koumbosian pokionuon, om minting do kapanaan mooi do koidu mantad komungkangan do NEP ii papaamung ponindasan, kahasa momoguno kuasa om susuap.
- Papagazo abaabazan FELDA/FELCRA do papaamung tuhun India ii ogumu id boogizan pomutanaman, om noogi suvai pasok momogun.
- Monoina iso pogintangan kumaa id tuhun India Malaysia om pasok momogun do Sabah om Sarawak ii mogigizon id komiskinan.
- Manaak MyKads tosikap om poingimatu kumaa toinsanan ii nosusu id Malaysia id nombo katalangan mantad mohoing o tobpinai tosomok uha no. Iti otopot kumaa tuhun India, pasok momogun do Sabah om Sarawak, om kumaa toinsanan ii aiso kopolijistahan poingimatu om katalangan ontok timpu kosusu.

- Manaak hobi sakadai kousinan montok projek-kasakadai tuhun id Sabah om id Sarawak.
- Manalasai ahal nakahaid galan tana montok tana pasok momohun, tana adat, sikul id boos tinauu om kampung kavavagu.
- Iso ajensi poimbida todoon miampai manalasai pakakalaja dahabus pogun. Mamagaji mositi sumoomo miampai do ajensi dino montok kootulan totopot pokionuon dioho. (Aiso piduvaan do pogun mokianu pakakalaja dahabus id vookon boogizan. Iti nodii, mositi kivao palan poingimatu om kotoinan kokomoi do pakakalaja ngaavi dahabus pogun. Sistim do baino nopo nga au natantu om papasaga montok mogium siva do moki-untung om ponoogi vagu monoodo kosusaan kumaa doid pakakalaja dahabus pogun. Sukai om hoogo kogompit om aiso gontob om noikot pinagon id ahal vookon. Hoogo nga noikot pinagon om miampai hoogo ngaavi diti pataakon kumaa do pakakalaja. Atag do ajen maganu-pakakalaja nga mogundovot om mositi iduon.)
- Hobi manakadai kumaa do SMEs (Onini om Uhaul Pogindapuan). KITA mangatag do amamaa po vagu pagahasan usin pataakon kumaa do SMEs. Kootulan montok dino mositi patahangon om kotoinaan panaakan kasagaan mositi posikapon kumaa id kavasa.

03 | POMOLINTAAN ATAHANG, OBULI OM OBOLISI

Saviavi kotontuan kopolintaan, pogonuan om kotoinaan kalaja mositi oihaan do ginumuan mooi do koidu pomiubatan, susuap om mogium-siva. Kopolintaan mositi tomoimo atahang montok toinsanan kalaja koupisan. Iti kiguno kozo do monoodo iso pionitan kahansanan miampai do layat. Iti nopo nga kivaza montok kalaja pomolintaan.

Miampai diti, KITA mangatag:

- Mongidu do sistim kasagaan nakataak montok koposurangan do balang mantad suvai pogun, sabap sistim diti monoodo kobohingkangan om manamba kumaa hoogo do baling miaga motukal om suvai po kotoinaan. (miampai do monoodo diti omula oh pagahasan usin – popokito kogompitan hoogo sompomogunan – om monguang katangaban montok ahal ngaavi miaga subsidi.)
- Mongumbasi do koupisan kopolintaan ii nokohobi pakakalaja om au songkuo vinasi kalaja om mongidu do pihapaan boogizan id upis kopolintaan. Kivao guno do popotood do pogonuon kalaja id upis kopolintaan dotokou.. pakakalaja ngaavi kopolintaan do baino nga hudaon mahik om pakakalajaon kumaa suvai boogizan id nombo zioho kopomogot kotoinaan kumaa do tuhun. Upis kopolintaan mositi minsosondii om aiso obian om mositi monidu do gaa sabaagi hongon do paati pulitik ii momolinta. Popoguhi do kopogisusuvazan tinauu id upis kopolintaan.
- Saviavi ajensi pogun (miaga FELDA/FELCRA, Petronas) om koisaan ngaavi ginumuan nga soizukon miampai kousinan dioho polisaon id siibo Palimin.
- Popoguhi iso bajet aandang id timpu toduai maza
 - i. Poingukab om atahang montok pomohizan balang om kotoinaan mongidu pomiubatan om pomoduungan.
 - ii. Mintong mahik do abaabazan subsidi om ponguungan sukai kumaa kotinanan ngaavi.
 - iii. Mintong mahik kuntilik ngaavi miampai magaagakup om poingigit lisin montok panaakan baling om kotoinaan, kaamung mononoina sukai toi toll mononoodo vinakas minsosondii. KITA mangatag do aiso subsidi montok IPPs, om mositi zioho monongkibaa songian kumaandak do manaak vinakas kumaa grid kabansaan.

- Popogiot pomungutan sukai om monutub luak id kasagaan ii poposiibo hoogo poinsuat.

04 | MONGUMBASI INSTITUSI

Pomolintaan tavasi mokianu do institusi tangangazo miaga Kuut, Pulis om Upis kopolintaan papapanau kalaja tavasi oiva oh sistim do hansanaon tuhun nopihi.

Miampai diti, KITA mangatag:

- Mintong mahik om mongidu “ouster clause” ii au papasaga do kuut mantad mintong mahik do kotontuan tinodo do Eksekutif.
- Popoguhi do Komison Mongipop Susuap Malaysia sabaagi tinan minsosondii ii obuli pakalaja do mongidu bato susuap.
- Monodo iso Tinimungan Pulis miampai Kumpilin Pulis Minsosondii om Komison Au Avasi Koulalaho, toi IPCMC.
- Mongumbasi do Upis Attorney-General miampai monodo Upis Mamamadawa Ginimuan do mombisala kes, mozo do pogintangan do Solicitor-General, ii huguan do Upis Mamamadawa. Attorney-General kakaal do mononon-tuduk undang-undang tagazo kumaa do kopolintaan om poomungon sabaagi songuhun puu Kabinet.
- Monodo iso kuut constitutional do papalati, mombisala om popotimpoon do panaakan pibabasan om hoogo ii tinodo Tama Minonuidong. (Baino, kivao vookon hakim dotokou id kuut takavas okit kozo do asasavaho do monoguvang ahal ii komozon dioho kogompit pulitik om ugama. Id pogun ngaavi mogikaakavo tinauu om ugama

id nombo antakan au kopiakun kokomoi kooulun do constitution, iso Kuut Konstitusional suuon do papalati do kopotutan om tonggungan do toisoiso tinauu dotokou. Iso Kuut Konstitusional obuli kasakadai do kopolintaan do manalasai piuvahan kogompit mogisuusuvai tinauu miampai au kopogovit pulitik. Kasakadai nogi ino kopolintaan do monoodo polisi tavasi.)

05 | PONGUMBOSIAN BALAJALAN

Balajalan mositi aiso kogompitan do kotoinaan pulitik om ugama. Balajalan mositi kasakadai duuduvo kogunaan do pi-sompuuuvan pogun om nogi minting do kogunaan montok puku tuhun.

Miampai diti, KITA mangatag:

- Monoodo mahik Sikul Kabansaan mooii do kagazat zioho kogumuan mohoing, miaga haid id 1960han om 1970han songian okudi po sikul momoguno bos tinauu sondii.
- KITA minggisom do popotimpoon do kootulan kopotutan do mohoing do popougad tanak dioho id sikul boos sondii, katapi mongiho id timpu tanauu, toinsanan sikul id boos sondii nga oviton – miampai pihi sondii om okon ko nasandagan – kumaa id sikul kabansaan.
- Mongukab sikul kivao izonon om kolej sains MARA kumaa susumikul toinsanan tinauu ii kavasa do monoodo pososoihi balajalan mogikaakvo tinauu. Kolej ngaavi diti apatut maganu mongingia mantad dahabus pogun nung kivao kogunaan do popobuu gontob balajalan.

- li no tabaa mongia balajalan monoodo do syllabus, buuk om bakaang balajalan. Balajalan okon ko gunoon sabaagi iso bakaan do gunoon popoinsavat taangazan pulitik.
- Mongiho do kavo syllabus popogompit do kabaahan gunoon id toun nibuvan koduvo ngoopod om iso monoodo Malaysia obonongkibaa id pongindopuan sompomogunan. Sains om kiikila, om philosophy om koulalaho, mositi ontodonon ponimpuunan balajalan.
- Papavasi om mintong mahik do kalaja do boogizan minso-sondii id balajalan moido univrositi minsosondii, kolej om sikul ngaavi obuli manakadai balajalan ginumuan miampai momoguno kualiti, okon ko kuantiti.
- Mogintutun do guno English sabaagi boos sompomogunan om sabaagi bakaang do popobuu pogun om dadi maganu hang kotunud do popobuu mato balajalan id English.
- Sistim balajalan dotokou noikot notumpu. Polisi ngaavi koundahiu id timpu pipio toun. Madtahob do hobi koumbakan, mangatagzikoi di do au popotumpu do kotoinaan sistim balajalan popobuli do pogun ngaavi id pi-sompupuan do agagazo ohou do popobuu kualiti balajalan id siibo dioho, kosudong miampai do tonggungan ii kivao id siibo do kootulan pisompupuan.
- Sikul misosondii (miaga sikul sompomogunan, sikul mission) apatut unsubstans om okon ko ontokon miampai ogumu kootulan; om gontob ngaavi nga angazan id gontob tasavat montok mato balajalan gunoon kozo miaga Bahasa Malaysia, English, Sains om kiikila.

06 | PONGUMBOSIAN EKONOMI

Mositi tokou mongusap toinsanan kobohingkangan ekonomi mantad polisi nakahasa, kaamung ponindasan id pongindupuan om ii komungkang kapanaan Polisi Ekonomi Kavavagu.

Miampai diti, KITA mangatag:

- Monguang do kaamungan do GLC id kotundaan boogizan minsosondii mooi do ii no ajensi kountung toi strategic pobulihon id boogizan nopihi pongindupuan.
- Papagazo panaakan do pagahasan usin tokuudi om pukuon miapu, om manaak do sakadai ekonomi do manalasai ii au kopiaga pogiuman kousinan maza lahan kaamung pomuhaminan montok tuhun Malaysia id siibo pagangazan.
- Monoodo iso abaabazan do popouhi tuhun mininsodu pogun momoguno usin do gumuhi om manaak duvo-kabansaan kumaa tuhun Malaysia gumuhi.
- Mintong mahik do pomolisinan om suvai polisi papapanau kootulan ii katahob do paapuvan misosondii, om monguang hoogo do pongindupuan. KITA poposikap popohon halata miampai au mokianu do kasagaan do Menteri Besar om EXCO do kounsol ngaavi kogompit suvai ko ii noboos id undang-undang.
- Popointutun mogisusuvai hoogo sukai, tumanud umul, monguang kosusaan kumaa di sumuang nogi id pakalajaan. (Atag diti asanang. Kagazo gaji dotokou songian tumuo umul. Hoogo sukai minsavat mantad umul 25 gisom umul 55. Ii poingkalaja mambalai okuang sukai songian zioho omuhok om

gumumu songian zioho koikot umul pintangaan, kopogohos mantad di totutuo, pupuavang sondii. Kavo do kootulan sukai diti nga mogunsub do tuhun pakalaja om manaak agazo pinuavangan.)

07 | **POGUMBASIAN PULITIK**

Kuasa pulitik mositi umbosion do popomogot ponodaan-koton-tuan id nazatan pogun, om kotoinaan palimin mositi povosion do popomogot pulitik miampa kabaahan teknikal om profisonal.

Miampai diti, KITA mangatag:

- Kivao pogun id Pisompuuvan ii okuangan pogonuan do kousinan, om nung pogun ngaavi diti id hongon do gugumaga aiso taanu dioho toi okudi. Sabap nopo diti nga Kopolintaan Pisompuuvan momungut kogumuan sukai om potikidon iti maza sakadai kumaa doid pogun ngaavi miampai ginumu mozo dioho (miampai au kaamung Capitation Grant). Iti au aandang om okon ko demokratik. Mangatag zikoi iso aandang pomoogizan usin id piahatan Pisompuuvan om pogun ngaavi tumanud lahan piokunan. Montok usin mantad tumau, KITA popotimpuun do 5% royalty siibo pinidondian 1975 id piahatan pogun ngaavi om kopolintaan pisompuuvan – om momohulumat do pidondian id nombo noopo tumau okito id tana toi id data.
- Mongumbasi do senate do papaamung di tangabaa pinaamung mantad mogisuuusuvai kaganaan. Senator ngaavi diti obuli manakadai mantad kaahan dioho kumaa ponogaan polisi om papapanau do undang-undang.

- Hintuun kakadazan tagazo Kuala Lumpur om suvai kounsol kinoizonon nga kivao pomihian id nombo mayor om puu kounsol nga undion do tuhun. Iti kopongumbasi do kalaja kopolintaan kinoizonon. Kalaja do Montili Tana Pisompuuvan nga iduon nodii.
- Menteri Besar, Vozoon Montili om Huguan Montili nga kivao duvo no gontob do himo toun iso.
- Mamagazat do momogot pokihian (kavasa om profisonal) sabaagi puu palimin, mangatag zikoi do popoinsavat gaji dioho ii miongoi do tonggungan dioho.
- Popoinsavat gaji do montili mooi do kagazat tuhun mantad boogizan misosondii. Iti popotood do Montili monoimo suvai proyek om koumbosian.
- Papapanau undang-undang Mongipop Piboian mooi do au papasaga monoiso do tumihombus maganu koumbosian ii kopolugi do tuhun. (Komponi Kogompit-Kopolintaan toi GLC ii tinoodo do momogusa tuduvon ngaavi do NEP nga nadadi komponi tagazo notoiso ii minonosot do koimbuhan do komponi ngaavi doung boogizan misosondii Bumiputra om okon-doung Bumiputra.)
- Monoodo iso RM100 juta Ponimungan Usin Pomihian montok paati pulitik ii kotoimo au okuang 5% do undi id Pomihian Tagazo nakatahib. Panaakan nopo nga maza do ginumu undi naanu id Pomihian Tagazo nakatahib. Kousinan diti panakadai do paati pulitik id kimpin dioho mooi do aiso paati momoguno do ponimungan usin maza susuap toi lahan au avasi.
- Mintong do kousinan paati mooi do ginumuan obuli manaak sakadai maza kotoinaan atahang, momupus do ngaan au avasi kogompit miampai sakadai usin pulitik.
- Popoguhi do pinsosondiaan om kohulumatan do Palimin miampai mongumbasi di undang-undang Standing Orders

do manakadai piuvahan poingimatu om manaak pomusaa-
van mooi do kikuasa zosido do monoodo amamaa om okon
ko popoimagon noopo do kotontuan do kabinit.

- Monunsub toinsanan momuuan nopihi do popoimbuhai
halata songian onuan do kalaja.

08 | PIBABASAN OM KOSUKAAN SONDII

Mositi tokou poposikap koguhian do pomogizan kuasa miaga
noboos id Kootulan Kahantazan toi Merdeka do mongumohig
do kopotutan tuhun om kotoinan kaadangan montok toinsanan
mogigizon id siibo do undang-undang.

Miampai diti, KITA mangatag:

- Popoguhi do kopotutan tuhun om kopotutan kosukaan
sondii poinsuang id kootulan maza pongiduan undang-un-
dang koposoto.
- Popobuu piandangan om kaadilan montok toinsanan ih
poinsuang id Kootulan Pisompuuvan.
- Migit kopututan do toinsanan tuhun Malaysia do monoinan
ugama au kosoon naamot momohulumat poimbida ningko-
koton do Silam.
- Mamagazat kabaahan mantad soboong daat om madtahob
tuhun tokou tumongkizad do pogun, koubasanan, om
hinukisan do muzaut om mositi unsubon. Pososoihi diti
otuidong id mogigizon aiso kakasou. Polisi hahaid om
koubasan koundoonok do koikatan kabaahan.

09 | PISOMPUUVAN TOTOPOT ID MALAYSIA

Haang tosikap mositi onuon do mongidu kohigaganan do piuvahan tinauu om ugama ii ahaid no naatakan. Pisompuuvan totopot okon ko komozon izotokou nosumpuu id koubasanan, katapi nosompuu tokou sabaagi layat.

Sabaagi tinauu tasapou, tuhun Malazu mositi kitonggungan id pomuuanan do pamanaan kumaa id tanga. Tuhun Malazu mositi kaakun do ontok timpu pinogonuan pinsosondian toi kahantazan, Malaya nopo nga kivao mogikaakavo tinauu om ugama om lahan pointunud nopo nga montok Malaysia do tumihombus miaga lahan diti.

Miampai id pomusaavan diti, KITA mangatag:

- Monoodo iso undang-undang piombohutan tinauu mooi do pogun kaanu monoguvang miampai ahal ngaavi monindas om momoguno noopo pomusaavan sondii. Mongukum koimaan kabaazatan om mongukum isai ii papalaat. Iti kiguno kozo id pogigizon mogikakavo tinauu miaga do pogun tokou. Mositi tomoimo tokou mongiho do boos kabaazat om papalaat nga suvai mantad moboos aiso katahob. Miaga nogi, boos ngaavi papalaat nga gakoi pinavasi om boos ngaavi monoodo-pogun (poombitanan Biro Tata Negara) mositi au pabanalon.
- Popobuu om momoguno do prinsip Ponuu Pogun (Rukun Negara) id pamaamasi tokou tikid tadau. Kopolintaan mositi moguhu id kotoinaan diti. Montok 50 toun, prinsip

Ponuu Pogun nga gunoon nop sabaagi bobooson. KITA momoguno do prinsip Ponuu Pogun do mogovit pogun tumunda. (Poombitanan id iso ii lahan do Pancasila nokoimagong om nakahantoi montok pisompuruan Indonesia.)

- Monoodo Kounsol Milunding Sompì-Kotumbazaan ugama do popobuu pibaasan sompi-ugama.
- Mongidu katahaban pamanaan kumaa Sabah om Sarawak. Katahaban ngaavi diti nga ginuno do momumuuan pulitik do madtahob suvai tuhun Malaysia mantad kosuangan id pogun ngaavi diti ontok pomihian. Katahaban ngaavi diti au nakatahob do komponi tangagazo do maganu pakakalaja tomuula gaji mantad dahabus pogun, toi zioho au pinopountung tuhun Sabah om Sarawak sabaagi tuduvon haid.

10 | **MANAKADAI TUHUN MALAYSIA POPOIMBUHAI KOBULIHAN DIOHO**

Hang mosiiti onuon katahib do kaganaan pongindopuan om umapang kumaa toinsanan kaganaan do polisi kabansaan mooì do koguhi kaandangan kumaa toinsanan tuhun Malaysia. Iti momoguno kaakunan om koguhian do hoogo ngaavi ii non-todonon kinotuidangan pogun tokou.

Miampai diti, KITA mangatag:

- Monoodo iso Ponimungan Usin Patrimony Kabansaan mantad do sukai nokohibi tumau om gas. Manakadai do maganu kotos puku tuhun om montok do kotulunan tokou dumonto. Usin ditinga gunoon noopo id kotundaan tokou om okon ko panakadai projek kotundaan.

- Popokikip piahatan digital montok kinoizonon dahabus kakadazan om kakadazan, om manakadai lahan pongiaan miampai technology. Kopolintaan mositi atahang id panaakan kuntilik maza momolilung broadband spektrums kumaa manaak kotoinaan kavavagu. Mositi nogi zosido do papapanau ogumu kavo lahan do momoguno kousinan panaakan kotoinaan pomogunan do popomogot pomogunan Internet montok dahabus kakadazan om mogigizon aiso undovoon. Papatazad laptops ontok kimpin pomihian nga okonko momoguno do kousinan di.
- Papaapu monoodo moomogot kosivatan om bakaang ponoizukon om kotundaan.
- Popotunud tokou do vinakas tokou do monoodo vinakas id saahom toinsanan tuhun Malaysia. Mositi popobuu tokou do meritokrasi, kobulihan om ii tangapandai miampai au momoduli noopo do kuota om piatusan. Id timpu 50 toun pinopokito do toinsanan mogigizon, kaamung no Malazu, nga obuli do maganu agazo kahantazan. KITA mogovit iso tuduvon kavavagu kumaa pogun: iso agenda do kahansanan id nombo toinsanan tuhun Malaysia totoopot misompuu om pakalaja toinsanan do popobuu do pogun dumadi poin-gamung pogun nokobuu id pomogunan.

